

**REPUBLIKA SRPSKA
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O PREDMETIMA OD DRAGOCJENIH METALA
U REPUBLICI SRPSKOJ**

Banja Luka, septembar 2025. godine

**ZAKON
O PREDMETIMA OD DRAGOCJENIH METALA
U REPUBLICI SRPSKOJ**

**GLAVA I
OSNOVNE ODREDBE**

Predmet Zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se zahtjevi u pogledu stepena finoće, proizvodnje i uvoza predmeta od dragocjenih metala i njihovo označavanje, ispitivanje, žigosanje i stavljanje na tržište u Republici Srpskoj, prava i obaveze proizvođača, odnosno uvoznika, otkupljivača i trgovaca predmetima od dragocjenih metala, priznavanja inostranih žigova i oznaka, otkup upotrijebljenih predmeta od dragocjenih metala, vršenje nadzora u oblasti predmeta od dragocjenih metala, kao i druga pitanja od značaja za stavljanje na tržište predmeta od dragocjenih metala.

Cilj Zakona

Član 2.

Cilj ovog zakona je da obezbijedi:

- 1) proizvodnju, uvoz, stavljanje na tržište, trgovinu i upotrebu predmeta od dragocjenih metala koji su usaglašeni sa tehničkim zahtjevima i označeni i žigosani na način propisan u skladu sa ovim zakonom,
- 2) zaštitu potrošača od nelegalne proizvodnje i trgovine predmetima od dragocjenih metala i onih predmeta koji nisu usaglašeni sa propisanim zahtjevima i označeni i žigosani na propisani način,
- 3) slobodnu trgovinu predmetima od dragocjenih metala koji su u skladu sa ovim zakonom,
- 4) podršku i razvoj odgovarajuće infrastrukture koja omogućava primjenu međunarodnih principa i pravila u oblasti predmeta od dragocjenih metala.

Primjena

Član 3.

(1) Predmet od dragocjenog metala je nakit koji sadrži sve dijelove koji ga čine kompletnim ili bilo koji drugi predmet izrađen u cijelosti ili dijelom od platine, zlata, srebra, paladijuma i njihovih legura, a koji prema odredbama ovog zakona ima propisan stepen finoće.

(2) Ovaj zakon primjenjuje se na nakit, ukrase i druge predmete koji su izrađeni od legura koje sadrže dragocjeni metal u propisanom sastavu i finoći, koji se stavljaju na tržište ili drže pripremljeni radi stavljanja na tržište ili su izloženi kao uzorci, a koji u pogledu stepena finoće, označavanja i žigosanja ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom.

(3) Na pitanja koja ovim zakonom nisu posebno uređena primjenjuju se odredbe Zakona o opštem upravnom postupku.

Predmeti od dragocjenih metala na koje se ovaj zakon ne primjenjuje

Član 4.

Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na:

- 1) predmete od dragocjenih metala namijenjene izvozu,
- 2) kovani novac od dragocjenih metala i njihovih legura koji služi kao zakonsko sredstvo plaćanja,
- 3) investiciono i monetarno zlato u smislu propisa kojima se uređuje njihov promet, kao ni na investiciono srebro, platinu i paladijum,
- 4) predmete od dragocjenih metala starije proizvodnje koji imaju naučnu, istorijsku, kulturnu i umjetničku vrijednost, kao ni na perca za nalivpera,
- 5) predmete od dragocjenih metala koji su u potpunosti prevučeni emajlom, dragim kamenom, biserom ili drugim nemetalnim materijalom,
- 6) predmete od drugih metala prevučeni dragocjenim metalima,
- 7) držače (okove) za drago kamenje, bisere ili drugi predmet, odnosno kopče u kojima je masa dragocjenog metala prema ukupnoj masi predmeta neznatna,
- 8) predmete od dragocjenih metala ili njihovih legura koji su privatno vlasništvo pojedinca,
- 9) predmete od dragocjenih metala koji se proizvode ili privremeno uvoze kao uzorci za izložbe i sajmove i nisu namijenjeni za stavljanje na tržište,
- 10) poluproizvode od dragocjenih metala koji se koriste u stomatološkoj protetici i predmete koji se koriste u medicini, veterinarstvu, te u naučne i industrijske svrhe,
- 11) legure za lemljenje na bazi platine, zlata, srebra i paladijuma.

Značenje pojmova

Član 5.

(1) Pojedini pojmovi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) dragocjeni metali su platina, zlato, srebro i paladijum,
- 2) legura dragocjenih metala je čvrsta homogena smjesa koju čini najmanje jedan dragocjeni metal i jedan ili više drugih metala,
- 3) mješoviti predmet od dragocjenih metala je predmet čiji su sastavni dijelovi od različitih dragocjenih metala, njihovih legura i dijelova drugih metala i materijala, kao i predmet čiji su sastavni dijelovi izrađeni od jednog dragocjenog metala različitih finoća,
- 4) mali predmet od dragocjenih metala je predmet izrađen od platine, zlata ili paladijuma mase manje od 1 grama i predmet izrađen od srebra mase manje od 3 grama,
- 5) upotrijebljeni predmet od dragocjenih metala je nošeni, oštećeni, potrgani, demodirani i lomljeni nakit ili oštećeni dukati i zlatnici,
- 6) prevlaka od dragocjenih metala je sloj dragocjenog metala koji se nanosi na predmet ili njegove dijelove hemijskim, elektrohemijskim, mehaničkim ili nekim drugim postupkom,
- 7) sredstvo za lemljenje (lem) je legura dragocjenih metala koja se može koristiti samo kao vezivni materijal za lemljenje predmeta od dragocjenih metala,
- 8) nedragocjeni (osnovni – bazni) metali su svi metali osim platine, zlata, srebra i paladijuma,
- 9) poluproizvodi su poluge, granule i drugi oblici izrađeni od dragocjenih metala ili njegovih legura, namijenjeni za izradu gotovih proizvoda,
- 10) finoća je masa dragocjenog metala sadržana u ukupnoj masi legure, izražena u hiljaditim dijelovima,

11) stepen finoće je najniži propisani sadržaj mase čistog dragocjenog metala, izražen u hiljaditim dijelovima, u odnosu na ukupnu masu legure (H/1.000, odnosno ‰),

12) oznaka finoće je znak propisanog sadržaja, oblika i dimenzije koji predstavlja brojčanu vrijednost koja odgovara jednom od propisanih stepena finoće predmeta od dragocjenog metala,

13) znak proizvođača, odnosno znak uvoznika predmeta od dragocjenog metala je znak propisanog sadržaja, oblika i dimenzija kojim proizvođač, odnosno uvoznik označava predmete od dragocjenih metala,

14) označavanje predmeta od dragocjenih metala je utiskivanje dodijeljenog znaka proizvođača, odnosno znaka uvoznika i pripadajuće oznake finoće,

15) ispitivanje predmeta od dragocjenih metala je postupak kojim se ocjenjuje usaglašenost predmeta od dragocjenih metala sa propisanim zahtjevima i sastoji se od identifikacije predmeta od dragocjenog metala, vizuelnog pregleda stanja predmeta i propisanih oznaka na njemu, mjerenja mase i utvrđivanja sastava i stepena finoće propisanim metodama i opremom za ispitivanje,

16) žigosanje predmeta od dragocjenih metala je potvrđivanje usaglašenosti ispitivanog predmeta u pogledu sastava, finoće i oznaka sa odredbama ovog zakona utiskivanjem republičkog žiga ili međunarodnog žiga u skladu sa međunarodnim sporazumom čiji je potpisnik BiH, odnosno Republika Srpska,

17) republički žig je žig kojim se potvrđuje ispravnost ispitivanih predmeta od dragocjenih metala u pogledu vrste dragocjenih metala, finoće i oznaka propisanih ovim zakonom,

18) privredni subjekt je svako privredno društvo ili preduzetnik,

19) proizvođač predmeta od dragocjenih metala je privredni subjekt registrovan kod nadležnog organa za obavljanje djelatnosti proizvodnje i popravke predmeta od dragocjenih metala i kojem je u skladu sa ovim zakonom dodijeljen znak proizvođača,

20) uvoznik predmeta od dragocjenih metala je privredni subjekt registrovan kod nadležnog organa za obavljanje djelatnosti uvoza, a koji može biti i zastupnik stranog proizvođača predmeta od dragocjenih metala, kojem je u skladu sa ovim zakonom dodijeljen znak uvoznika,

21) trgovac predmetima od dragocjenih metala je privredni subjekt registrovan kod nadležnog organa za obavljanje djelatnosti trgovine na veliko i malo i koji vrši stavljanje na tržište predmeta od dragocjenih metala koji su u pogledu stepena finoće i oznaka na njima u skladu sa ovim zakonom,

22) otkupljivač je proizvođač, odnosno uvoznik predmeta od dragocjenih metala koji obavlja otkup upotrijebljenih predmeta od dragocjenih metala i njihovih dijelova i koji je upisan u registar otkupljivača kod Republičkog zavoda za standardizaciju i metrologiju,

23) subjekt nadzora je trgovac, proizvođač, odnosno uvoznik predmeta od dragocjenih metala, koji je stavio predmet na tržište ili ga drži pripremljenog radi stavljanja na tržište.

(2) Gramatički izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje ženskog ili muškog roda podrazumijevaju oba pola.

Subjekti

Član 6.

Subjekti u oblasti predmeta od dragocjenih metala u Republici Srpskoj su Republički zavod za standardizaciju i metrologiju (u daljem tekstu: Zavod), ministarstvo nadležno za oblast privrede, proizvođači, uvoznici i trgovci predmetima od dragocjenih metala, te drugi subjekti koji obavljaju poslove iz oblasti predmeta od dragocjenih metala.

Zavod

Član 7.

Zavod obavlja sljedeće poslove:

- 1) priprema i donosi propise iz oblasti predmeta od dragocjenih metala,
- 2) dodjeljuje znak proizvođača, odnosno znak uvoznika predmeta od dragocjenih metala u Republici Srpskoj izdavanjem rješenja,
- 3) izdaje rješenje o ispitivanju i žigosanju predmeta od dragocjenih metala koje obavlja u radnim prostorijama proizvođača, odnosno uvoznika,
- 4) vodi registar dodijeljenih znakova proizvođača, odnosno uvoznika u Republici Srpskoj,
- 5) vodi registar otkupljivača predmeta od dragocjenih metala u Republici Srpskoj,
- 6) vrši ispitivanje i žigosanje predmeta od dragocjenih metala i izdaje prateće dokumente,
- 7) vodi registar izdatih rješenja o znaku proizvođača i znaku uvoznika,
- 8) vodi registar izdatih rješenja o ispitivanju i žigosanju predmeta od dragocjenih metala koje obavlja u radnim prostorijama proizvođača, odnosno uvoznika,
- 9) vodi registar o količinama žigosanih predmeta od dragocjenih metala i količinama predmeta koji se nisu mogli žigosati u Republici Srpskoj,
- 10) vrši ispitivanje i ekspertizu dragocjenih metala i njihovih legura, te izdaje uvjerenje o usaglašenosti predmeta od dragocjenih metala,
- 11) vrši nadzor nad predmetima od dragocjenih metala i sarađuje sa nadležnim inspeksijskim organima,
- 12) sarađuje sa drugim nadležnim organima i pruža stručnu pomoć iz oblasti predmeta od dragocjenih metala,
- 13) odlučuje u upravnim postupcima iz oblasti predmeta od dragocjenih metala,
- 14) pruža informacije iz oblasti predmeta od dragocjenih metala,
- 15) obavlja poslove izdavačko-publicističke djelatnosti iz oblasti predmeta od dragocjenih metala,
- 16) sarađuje sa institucijama i organizacijama iz oblasti predmeta od dragocjenih metala u zemlji i inostranstvu,
- 17) obavlja i druge poslove iz oblasti predmeta od dragocjenih metala u skladu sa ovim zakonom.

GLAVA II

USLOVI ZA STAVLJANJE NA TRŽIŠTE PREDMETA OD DRAGOCJENIH METALA

Uslovi za stavljanje na tržište

Član 8.

Predmet od dragocjenih metala može se staviti na tržište u Republici Srpskoj, odnosno držati pripremljen radi stavljanja na tržište, ili držati izložen kao uzorak ako u pogledu označavanja, ispitivanja, žigosanja i prateće dokumentacije ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

Uslovi za proizvedene predmete

Član 9.

Predmet od dragocjenih metala proizveden u Republici Srpskoj može se staviti na tržište, odnosno držati pripremljen radi stavljanja na tržište, ili držati izložen kao uzorak ako je označen dodijeljenim znakom proizvođača, oznakom finoće i žigosan republičkim žigom.

Uslovi za uvezene predmete

Član 10.

(1) Uvezeni predmet od dragocjenih metala može se staviti na tržište u Republici Srpskoj, odnosno držati pripremljen radi stavljanja na tržište, ili držati izložen kao uzorak ako ima oznaku finoće, dodijeljeni znak uvoznika i žigosan je republičkim žigom.

(2) Uvezeni predmet od dragocjenih metala nije dozvoljeno označiti znakom proizvođača iz Republike Srpske.

(3) Uvezeni predmet od dragocjenih metala koji ima žig priznat u Republici Srpskoj na osnovu međunarodnog ili bilateralnog sporazuma čiji je potpisnik Republika Srpska, odnosno BiH, ili žig priznat u skladu sa ovim zakonom, ne žigoše se republičkim žigom.

Način držanja predmeta od dragocjenih metala u prodajnom prostoru

Član 11.

(1) U prodajnom prostoru proizvođača, uvoznika i trgovca mogu se nalaziti predmeti od dragocjenih metala samo ukoliko su usaglašeni sa odredbama ovog zakona i posebno grupisani.

(2) Dio prodajnog prostora u kojem se nalaze predmeti od dragocjenih metala obilježava se natpisom o propisanim vrstama i stepenu finoće dragocjenog metala.

(3) Predmeti izrađeni od drugih metala koji nisu dragocjeni metali u prodajnom prostoru obavezno se posebno grupišu, odvajaju od predmeta od dragocjenih metala i obilježavaju natpisom da izloženi predmeti nisu od dragocjenog metala.

Obaveza trgovaca, proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala

Član 12.

(1) Trgovac predmetima od dragocjenih metala obavezan je da u prodajnom prostoru:

- 1) na vidnom mjestu drži sliku republičkih žigova,
- 2) posjeduje lupu ili uređaj pomoću kojeg mogu da se uvećaju i jasno vide oznake i žigovi na predmetima od dragocjenih metala propisani ovim zakonom,
- 3) posjeduje verifikovanu vagu klase tačnosti II,
- 4) na vidnom mjestu drži obavještenje da predmeti od platine, zlata i paladijuma mase do 1 grama i predmeti od srebra mase do 3 grama, nisu obavezni biti žigosani već samo označeni,
- 5) na vidnom mjestu drži obavještenje da predmeti od platine, zlata i paladijuma mase do 0,5 grama i predmeti od srebra mase do 1 grama, nisu obavezni biti ni žigosani ni označeni.

(2) Za predmete od dragocjenih metala kojima trguje, trgovac je obavezan posjedovati dokumentaciju iz koje su jasno i nedvosmisleno vidljivi sljedeći podaci:

- 1) naziv i količina predmeta od dragocjenih metala,
- 2) vrsta dragocjenog metala i stepen finoće predmeta od dragocjenog metala,
- 3) poslovno ime proizvođača, odnosno uvoznika,
- 4) naziv države porijekla za uvezene predmete.

(3) Trgovac koji nije proizvođač, odnosno uvoznik predmeta od dragocjenih metala, ne može se baviti otkupom upotrijebljenih predmeta od dragocjenih metala, kao ni popravkom i prepravkom predmeta od dragocjenih metala.

(4) Proizvođač, odnosno uvoznik predmeta od dragocjenih metala, pored obaveza iz stava 1. ovog člana, obavezan je da u prodajnom prostoru postavi na vidnom mjestu i rješenje o znaku proizvođača, odnosno znaku uvoznika predmeta od dragocjenih metala.

GLAVA III

ZAHTJEVI ZA PREDMETE OD DRAGOCJENIH METALA

Zahtjevi u pogledu stepena finoće predmeta od dragocjenih metala

Član 13.

(1) Predmeti od dragocjenih metala koji se stavljaju na tržište obavezno ispunjavaju tehničke zahtjeve u pogledu jednog od sljedećih stepena finoće:

1) predmeti od platine:

1. 950 hiljaditih dijelova (950/1.000),
2. 900 hiljaditih dijelova (900/1.000),
3. 850 hiljaditih dijelova (850/1.000),

2) predmeti od zlata:

1. 950 hiljaditih dijelova (950/1.000),
2. 916 hiljaditih dijelova (916/1.000),
3. 840 hiljaditih dijelova (840/1.000),
4. 750 hiljaditih dijelova (750/1.000),
5. 585 hiljaditih dijelova (585/1.000),

3) predmeti od srebra:

1. 950 hiljaditih dijelova (950/1.000),
2. 925 hiljaditih dijelova (925/1.000),
3. 800 hiljaditih dijelova (800/1.000),

4) predmeti od paladijuma:

1. 950 hiljaditih dijelova (950/1.000),
2. 500 hiljaditih dijelova (500/1.000).

(2) Predmeti iz stava 1. ovog člana, pored propisanih stepena finoće, mogu imati i finoću 999 hiljaditih dijelova (999/1.000).

(3) Predmeti od zlata koji su izrađeni kovanjem (zlatnici, spomen-plakete i sl.), pored propisanih stepena finoće iz stava 1. tačka 2) ovog člana, mogu imati i finoću 900 hiljaditih dijelova (900/1.000).

(4) Najviši stepen dragocjenosti u smislu ovog zakona ima platina, zatim zlato, paladijum pa srebro.

Predmeti koji se ne smatraju predmetima od dragocjenih metala

Član 14.

Predmeti koji se ne smatraju predmetima od dragocjenih metala u smislu ovog zakona su:

- 1) predmeti od platine koji imaju stepen finoće niži od 850 hiljaditih dijelova (850/1.000),
- 2) predmeti od zlata koji imaju stepen finoće niži od 585 hiljaditih dijelova (585/1.000),
- 3) predmeti od srebra koji imaju stepen finoće niži od 800 hiljaditih dijelova (800/1.000),
- 4) predmeti od paladijuma koji imaju stepen finoće niži od 500 hiljaditih dijelova (500/1.000).

Negativno odstupanje i niži stepen finoće

Član 15.

(1) Za predmete koji se stavljaju na tržište nije dozvoljeno negativno odstupanje njihove finoće od stepena finoće koji su propisani članom 13. ovog zakona.

(2) Predmet koji ima finoću veću od propisane za određeni stepen iz člana 13. ovog zakona, a manju od sljedećeg višeg stepena finoće, smatra se predmetom koji ima finoću nižeg stepena, bez negativnih odstupanja.

Zahtjevi u vezi sa izradom predmeta od dragocjenih metala

Član 16.

(1) Pored zahtjeva u vezi sa stepenom finoće, predmet od dragocjenih metala obavezno ispunjava i zahtjeve koji se odnose na stepen finoće sredstava upotrijebljenih za lemljenje, prevlaka od drugih dragocjenih metala, dijelova izrađenih od nedragocjenih metala i nemetalnih dijelova, ukoliko ih sadrži, kao i druge zahtjeve u vezi sa njegovom izradom.

(2) Direktor Zavoda, uz saglasnost ministra nadležnog za privredu i preduzetništvo (u daljem tekstu: ministar), donosi pravilnik kojim se za predmete od dragocjenih metala propisuju zahtjevi u vezi sa izradom iz stava 1. ovog člana.

Predmet prevučen drugim dragocjenim metalom

Član 17.

Predmet od dragocjenog metala prevučen drugim dragocjenim metalima smatra se predmetom od dragocjenog metala od kojeg je izrađen.

Mješoviti predmet od dragocjenih metala

Član 18.

(1) Predmet od dragocjenih metala čiji su sastavni dijelovi izrađeni od legura različitih dragocjenih metala među kojima nisu jasno uočljive granice ili razlike, ima oznaku finoće dragocjenog metala koji je sastavni dio legure i koji je najmanje dragocjen.

(2) Predmet od dragocjenih metala čiji su sastavni dijelovi izrađeni od legura istog dragocjenog metala, ali različitih stepena finoće među kojima nisu uočljive granice ili razlike, ima oznaku finoće sastavnog dijela čiji je stepen finoće najniži.

(3) Predmet od dragocjenih metala čiji su sastavni dijelovi izrađeni od legura različitih dragocjenih metala među kojima je granica jasno uočljiva, ima oznaku finoće dragocjenog metala na dijelu koji je najmanje dragocjen, a označavanje ostalih dijelova tog predmeta nije obavezno.

(4) Ako se ostali dijelovi predmeta iz stava 3. ovog člana označavaju, ti dijelovi se označavaju oznakom finoće legure dragocjenog metala od koje su izrađeni.

Mješoviti predmet od dragocjenih metala i drugih materijala

Član 19.

Predmet od dragocjenih metala koji se sastoji od dijelova dragocjenih metala i od dijelova drugih materijala obavezno ima oznaku finoće na dijelu izrađenom od dragocjenog metala, a dijelovi od metala koji nije dragocjeni metal i koji su sastavni dio predmeta obavezno imaju oznaku METAL, MET ili M, u zavisnosti od njegove veličine.

GLAVA IV

OZNAČAVANJE PREDMETA OD DRAGOCJENIH METALA

Znak finoće, znak proizvođača i znak uvoznika

Član 20.

(1) Proizvođač predmeta od dragocjenih metala obavezno označava izrađeni predmet od dragocjenih metala svojim dodijeljenim znakom proizvođača i pripadajućom oznakom finoće.

(2) Uvoznik predmeta od dragocjenih metala obavezno označava uvezeni predmet od dragocjenih metala svojim dodijeljenim znakom uvoznika.

(3) Ukoliko predmet iz stava 2. ovog člana nema oznaku finoće ili ta oznaka ne odgovara brojčanoj vrijednosti stepena finoće u smislu člana 13. ovog zakona, uvoznik je obavezan označiti taj predmet stvarnom oznakom finoće.

(4) Oznaka finoće iz st. 1. i 3. ovog člana po brojčanoj vrijednosti obavezno odgovara jednom od stepena finoće propisanih članom 13. ovog zakona.

(5) Proizvođaču, odnosno uvozniku predmeta od dragocjenih metala nije dozvoljeno predmete od dragocjenih metala označiti drugim oznakama izuzev oznaka iz st. 1, 2. i 3. ovog člana.

(6) Uvoznik predmeta od dragocjenih metala predmet od dragocjenih metala iz uvoza koji ima žig priznat u Republici Srpskoj na osnovu međunarodnog ili bilateralnog sporazuma čiji je potpisnik Republika Srpska, odnosno BiH, ili žig priznat u skladu sa ovim zakonom, ne označava dodatno svojim znakom uvoznika i oznakom finoće.

(7) Direktor Zavoda, uz saglasnost ministra, donosi pravilnik kojim se propisuju oblik, dimenzije i sadržaj oznaka finoće, znaka proizvođača i znaka uvoznika predmeta od dragocjenih metala, kao i način na koji se predmeti označavaju znakom finoće i znakom proizvođača, odnosno uvoznika.

Uslovi za dobijanje znaka proizvođača, odnosno znaka uvoznika

Član 21.

(1) Privredni subjekt koji namjerava da obavlja poslove proizvodnje, odnosno uvoza predmeta od dragocjenih metala, podnosi Zavodu zahtjev za dodjeljivanje znaka proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala, a uz zahtjev prilaže i dokumentaciju propisanu u skladu sa Pravilnikom o uslovima, postupku i načinu dodjele znaka proizvođača, odnosno znaka uvoznika predmeta od dragocjenih metala.

(2) Za dodjeljivanje znaka proizvođača ili znaka uvoznika privredni subjekt iz stava 1. ovog člana obavezan je da ispunjava sljedeće uslove:

1) da je registrovan kod nadležnog organa za obavljanje djelatnosti proizvodnje i popravke predmeta od dragocjenih metala, odnosno za obavljanje djelatnosti uvoza,

2) da ima potreban radni prostor, opremu za rad i zaposlene,

3) da ima sjedište ili organizacionu jedinicu u Republici Srpskoj.

(3) Direktor Zavoda, uz saglasnost ministra, donosi pravilnik kojim se propisuju uslovi, postupak i način dodjele znaka proizvođača, odnosno znaka uvoznika predmeta od dragocjenih metala, kao i druga pitanja u vezi sa radom proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala.

Rješenje o znaku proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala

Član 22.

(1) Direktor Zavoda donosi rješenje kojim se dodjeljuje znak proizvođača, odnosno znak uvoznika.

(2) Proizvođač, odnosno uvoznik predmeta od dragocjenih metala ne može staviti predmet od dragocjenih metala na tržište bez dodijeljenog znaka proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala.

(3) Rješenje iz stava 1. ovog člana izdaje se na period od pet godina, konačno je i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

(4) Rješenje iz stava 1. ovog člana objavljuje se na internet stranici Zavoda.

(5) Zahtjev za obnavljanje važenja rješenja o znaku proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala podnosi se najkasnije 45 dana prije isteka perioda na koji je rješenje izdato.

(6) U zahtjevu iz stava 5. ovog člana proizvođač, odnosno uvoznik, navodi da li zadržava prethodno dodijeljen znak ili traži dodjelu novog znaka proizvođača, odnosno uvoznika.

(7) Znak proizvođača, odnosno uvoznika za koji je istekao period na koji je izdato rješenje iz stava 1. ovog člana i za koji nije podnesen zahtjev za obnavljanje rješenja nije dozvoljeno upotrebljavati, te se takav znak dostavlja Zavodu u roku od deset dana od dana isteka važenja rješenja, radi uništenja.

(8) Zavod vodi registar o proizvođačima, odnosno uvoznicima predmeta od dragocjenih metala koji posjeduju rješenje iz stava 1. ovog člana, kao i registar dodijeljenih znakova proizvođača, odnosno uvoznika, koji su dostupni na internet stranici Zavoda.

Ukidanje rješenja o znaku proizvođača, odnosno uvoznika

Član 23.

(1) Direktor Zavoda donosi rješenje o ukidanju rješenja o znaku proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala, ako se utvrdi:

1) da proizvođač, odnosno uvoznik više ne ispunjava propisane uslove za proizvodnju, odnosno uvoz predmeta od dragocjenih metala,

2) da je proizvođač, odnosno uvoznik ili odgovorno lice kod proizvođača, odnosno uvoznika, izvršilo krivično djelo nedozvoljene trgovine ili krivično djelo falsifikovanja znakova iz oblasti predmeta od dragocjenih metala za koje je pravosnažno osuđen,

3) da proizvođač, odnosno uvoznik predmeta od dragocjenih metala nije Zavodu podnosio predmete na ispitivanje i žigosanje duže od godinu dana,

4) da je proizvođač, odnosno uvoznik prestao da obavlja djelatnost koja se odnosi na proizvodnju, odnosno uvoz predmeta od dragocjenih metala.

(2) Rješenje iz stava 1. ovog člana konačno je i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

(3) Znak proizvođača, odnosno znak uvoznika za koji je doneseno rješenje o ukidanju nije dozvoljeno upotrebljavati, te se takav znak, bez odgađanja, dostavlja Zavodu radi uništenja.

(4) Rješenje iz stava 1. ovog člana objavljuje se na internet stranici Zavoda.

Promjene kod proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala

Član 24.

(1) Proizvođač, odnosno uvoznik predmeta od dragocjenih metala obavezan je da obavijesti Zavod o svim promjenama u vezi sa poslovanjem, sjedištem ili ispunjenošću propisanih uslova u roku od 15 dana od dana nastanka promjene ili obustave poslovanja.

(2) Direktor Zavoda donosi rješenje o izmjeni ili dopuni rješenja o znaku proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala ukoliko proizvođač, odnosno uvoznik i dalje ispunjava propisane uslove za obavljanje poslova proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala.

(3) Rješenje iz stava 2. ovog člana konačno je i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

(4) Rješenje iz stava 2. ovog člana objavljuje se na internet stranici Zavoda.

Izrada žigova i matrice znaka proizvođača, odnosno uvoznika

Član 25.

(1) Proizvođač, odnosno uvoznik predmeta od dragocjenih metala izrađuje žig sa znakom proizvođača, odnosno uvoznika koji mu je Zavod dodijelio rješenjem o znaku proizvođača, odnosno uvoznika.

(2) Proizvođač, odnosno uvoznik predmeta od dragocjenih metala dužan je prije početka poslovanja, u skladu sa rješenjem iz stava 1. ovog člana, da dostavi Zavodu dodijeljeni znak proizvođača, odnosno uvoznika, radi uzimanja otiska i matricu dodijeljenog znaka proizvođača, odnosno uvoznika.

(3) Matrice znakova proizvođača, odnosno uvoznika i otisci žigova čuvaju se u Zavodu.

GLAVA V

ISPITIVANJE I ŽIGOSANJE PREDMETA OD DRAGOCJENIH METALA

Mjesto ispitivanja i žigosanja

Član 26.

(1) Ispitivanjem i žigosanjem predmeta od dragocjenih metala republičkim žigom Zavod utvrđuje i garantuje stepen finoće predmeta i oznake na njemu u skladu sa ovim zakonom.

(2) Ispitivanje i žigosanje predmeta od dragocjenih metala obavlja Zavod, po pravilu, u službenim prostorijama Zavoda.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, Zavod na zahtjev proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala obavlja ispitivanje i žigosanje u njihovim radnim prostorijama ako proizvođač, odnosno uvoznik ispunjava propisane uslove za to.

Rješenje o ispitivanju i žigosanju predmeta od dragocjenih metala u radnim prostorijama proizvođača, odnosno uvoznika
Član 27.

(1) Direktor Zavoda donosi rješenje o ispitivanju i žigosanju predmeta od dragocjenih metala u radnim prostorijama proizvođača, odnosno uvoznika na zahtjev proizvođača, odnosno uvoznika koji ispunjava propisane uslove u vezi sa prostorom, opremom i osobljem.

(2) Rješenje iz stava 1. ovog člana izdaje se na period od pet godina, konačno je i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

(3) Zahtjev za obnavljanje važenja rješenja iz stava 1. ovog člana podnosi se najkasnije 45 dana prije isteka perioda na koji je rješenje izdato.

(4) Zavod vodi registar o proizvođačima, odnosno uvoznicima koji posjeduju rješenje o ispitivanju i žigosanju predmeta u radnim prostorijama proizvođača, odnosno uvoznika.

(5) Rješenje iz stava 1. ovog člana objavljuje se na internet stranici Zavoda.

(6) Kada se ispitivanje i žigosanje predmeta od dragocjenih metala obavlja kod proizvođača, odnosno uvoznika, proizvođač, odnosno uvoznik je obavezan, bez naknade, staviti na raspolaganje Zavodu potrebno osoblje, opremu i materijal.

(7) Direktor Zavoda, uz saglasnost ministra, donosi pravilnik kojim se propisuju uslovi, postupak i način ispitivanja i žigosanja predmeta od dragocjenih metala u radnim prostorijama proizvođača, odnosno uvoznika, te sadržaj i obrazac zahtjeva za utvrđivanje uslova za ispitivanje i žigosanje predmeta od dragocjenih metala.

Ukidanje rješenja o ispitivanju i žigosanju predmeta od dragocjenih metala u radnim prostorijama proizvođača, odnosno uvoznika
Član 28.

(1) Direktor Zavoda donosi rješenje o ukidanju rješenja o ispitivanju i žigosanju predmeta u radnim prostorijama proizvođača, odnosno uvoznika, ako:

1) je ukinuto rješenje o znaku proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala,

2) se utvrdi da radne prostorije i oprema proizvođača, odnosno uvoznika predmeta više ne ispunjavaju propisane uslove,

3) se utvrdi da proizvođač, odnosno uvoznik, odnosno odgovorno lice kod proizvođača, odnosno uvoznika, izvršilo krivično djelo za koje je pravosnažno osuđeno,

4) proizvođač, odnosno uvoznik predmeta prestane da obavlja djelatnost koja se odnosi na proizvodnju, odnosno uvoz predmeta od dragocjenih metala,

5) proizvođač, odnosno uvoznik koji posjeduje rješenje o ispitivanju i žigosanju predmeta u radnim prostorijama proizvođača, odnosno uvoznika nije stavio na raspolaganje Zavodu potrebno osoblje, opremu i materijal.

(2) Rješenje iz stava 1. ovog člana konačno je i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

(3) Rješenje iz stava 1. ovog člana objavljuje se na internet stranici Zavoda.

Promjene kod proizvođača, odnosno uvoznika u čijim radnim prostorijama se obavlja ispitivanje i žigosanje predmeta od dragocjenih metala

Član 29.

(1) Proizvođač, odnosno uvoznik koji posjeduje rješenje o ispitivanju i žigosanju predmeta od dragocjenih metala u radnim prostorijama obavezan je da obavijesti Zavod o svim promjenama u vezi sa poslovanjem, sjedištem ili ispunjenošću propisanih uslova u roku od 15 dana od dana nastanka promjene ili obustave poslovanja.

(2) Direktor Zavoda donosi rješenje o izmjeni ili dopuni rješenja o ispitivanju i žigosanju predmeta u radnim prostorijama proizvođača, odnosno uvoznika ukoliko proizvođač, odnosno uvoznik i dalje ispunjava propisane uslove.

(3) Rješenje iz stava 2. ovog člana konačno je i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

(4) Rješenje iz stava 2. ovog člana objavljuje se na internet stranici Zavoda.

Zahtjev za ispitivanje i žigosanje

Član 30.

(1) Zahtjev za ispitivanje i žigosanje Zavodu podnosi proizvođač, odnosno uvoznik predmeta od dragocjenih metala koji posjeduje rješenje o znaku proizvođača, odnosno rješenje o znaku uvoznika predmeta od dragocjenih metala.

(2) Predmeti od dragocjenih metala koji se dostavljaju na ispitivanje i žigosanje obavezno su označeni pripadajućim znakom finoće i dodijeljenim znakom proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala podnosioca zahtjeva.

(3) Zahtjev iz stava 1. ovog člana sadrži podatke o vrsti, broju komada, masi, leguri dragocjenog metala od kojeg je izrađen i finoći svakog predmeta od dragocjenih metala koji se dostavlja na ispitivanje i žigosanje, kao i podatke o licima koja su donijela predmete u Zavod.

(4) Uvoznik, uz zahtjev za ispitivanje i žigosanje predmeta iz uvoza, obavezno dostavlja Zavodu i carinsku deklaraciju predmeta koja se odnosi na carinski postupak puštanja robe na slobodno tržište.

(5) Troškove ispitivanja i žigosanja snosi proizvođač, odnosno uvoznik predmeta od dragocjenih metala u skladu sa propisom kojim se uređuju visina i način plaćanja naknada za poslove u oblasti dragocjenih metala.

Ispitivanje predmeta od dragocjenih metala

Član 31.

(1) Ispitivanje predmeta od dragocjenih metala podrazumijeva identifikaciju, vizuelni pregled stanja predmeta i propisanih oznaka na njemu, mjerenje mase i utvrđivanje sastava i stepena finoće propisanim metodama i opremom za ispitivanje.

(2) Utvrđivanje sastava i stepena finoće tokom ispitivanja predmeta od dragocjenih metala Zavod obavlja kvalitativnim metodama ili kvantitativnom hemijskom analizom.

(3) Ako Zavod nije u mogućnosti izvršiti ispitivanje potrebnom metodom u svojim prostorijama, ispitivanje obavlja u ispitnoj laboratoriji institucija nadležnih za dragocene metale u zemlji i inostranstvu.

(4) O obavljenom pregledu, ispitivanju i žigosanju izdaje se izvještaj o pregledu i ispitivanju, koji sadrži podatke o podnosiocu zahtjeva, pregledanim i ispitanim predmetima i rezultatima njihovog ispitivanja, kao i podatke o licima koja su izvršila ispitivanje i licima koja su preuzela ispitane predmete.

(5) Nakon obavljenog ispitivanja predmeta od dragocjenih metala koji bi se žigosanjem mogao oštetiti ili na koji je iz tehničkih razloga teško utisnuti republički žig,

Zavod na poseban zahtjev proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala, umjesto žigosanja izdaje uvjerenje o usaglašenosti predmeta od dragocjenih metala.

(6) Direktor Zavoda, uz saglasnost ministra, donosi pravilnik kojim se propisuju način ispitivanja i žigosanja predmeta od dragocjenih metala i njihovih legura, odnosno uslovi i oprema za ispitivanje i žigosanje, metode ispitivanja, vrste predmeta koji se žigošu i mjesta na koja se utiskuje republički žig, obrazac zahtjeva, izvještaja o pregledu i ispitivanju i uvjerenja o usaglašenosti predmeta od dragocjenih metala, kao i druga pitanja u vezi sa ispitivanjem i žigosanjem predmeta od dragocjenih metala.

Žigosanje predmeta od dragocjenih metala

Član 32.

(1) Ako Zavod ispitivanjem utvrdi da je predmet od dragocjenih metala usaglašen sa propisanom finoćom i sadrži propisane oznake, izvršiće žigosanje republičkim žigom.

(2) Ukoliko predmet od dragocjenih metala ne sadrži stepen finoće naveden u zahtjevu, nije usaglašen sa propisanim oznakama finoće ili nema propisane oznake, odnosno ne ispunjava druge propisane zahtjeve, Zavod neće izvršiti žigosanje.

(3) Ako se ne može sa sigurnošću utvrditi da li predmet podnesen na ispitivanje i žigosanje ispunjava propisane zahtjeve, ispitaće se metodom koja može zahtijevati njegovo oštećenje, odnosno uništenje, uz saglasnost podnosioca zahtjeva.

(4) Ukoliko podnosilac zahtjeva ne da saglasnost za ispitivanje koje može dovesti do oštećenja ili uništenja predmeta, smatraće se da je odustao od zahtjeva za ispitivanje i žigosanje.

(5) Troškove ispitivanja snosi podnosilac zahtjeva za ispitivanje i žigosanje ako se ispitivanjem iz stava 3. ovog člana utvrdi da predmet nije u skladu sa stepenom finoće navedenim u zahtjevu, odnosno označenim znakom finoće.

(6) Zavod vodi registar o količini žigosanih predmeta u Republici Srpskoj i količini predmeta koji ne ispunjavaju propisane zahtjeve i koji nisu žigosani republičkim žigom.

(7) Direktor Zavoda, uz saglasnost ministra, donosi pravilnik kojim se propisuju oblici, sadržaj i dimenzije republičkih žigova, te obrazac certifikata o potvrđivanju stepena finoće.

Predmeti koji ne podliježu žigosanju republičkim žigom

Član 33.

(1) Žigosanju republičkim žigom ne podliježu:

- 1) poluproizvodi od dragocjenih metala,
- 2) dijelovi ili nekompletni predmeti,
- 3) predmeti koji su toliko mali ili krhki da nije moguće izvršiti žigosanje bez oštećenja,
- 4) predmeti od dragocjenih metala iz uvoza koji imaju žig priznat u Republici Srpskoj.

(2) Predmeti od platine, zlata i paladijuma mase do 1 grama, predmeti od srebra mase do 3 grama i dijelovi, odnosno nekompletni predmeti od dragocjenih metala, ne podliježu obaveznom ispitivanju i žigosanju.

(3) Predmeti od platine, zlata i paladijuma mase do 0,5 grama i predmeti od srebra mase do 1 grama, ne podliježu obaveznom označavanju stepena finoće i znaka proizvođača, odnosno uvoznika.

(4) Za predmete iz stava 1. tačka 3) ovog člana stepen finoće potvrđuje se uvjerenjem o usaglašenosti predmeta od dragocjenih metala, a za predmete iz stava 1. tačka 4) ovog člana izdaje se certifikat o priznavanju žigova i oznaka u skladu sa članom 38. ovog zakona.

Poseban zahtjev za ispitivanje

Član 34.

(1) Na poseban zahtjev proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala, privrednog subjekta ili fizičkog lica Zavod obavlja vanredno ispitivanje predmeta, legura i poluproizvoda od dragocjenih metala, o čemu izdaje izvještaj.

(2) Ako Zavod nije u mogućnosti izvršiti ispitivanje iz stava 1. ovog člana u svojim prostorijama, traženo ispitivanje obavlja u ispitnoj laboratoriji institucija nadležnih za dragocene metale u zemlji i inostranstvu.

(3) Troškove ispitivanja iz stava 1. ovog člana snosi podnosilac zahtjeva u skladu sa propisom kojim se uređuju visina i način plaćanja naknada za poslove u oblasti dragocjenih metala.

Zabrana prenošenja oznaka i republičkog žiga, dorade ili prerade predmeta od dragocjenih metala

Član 35.

(1) Nije dozvoljeno prenošenje utisnutog republičkog žiga, oznake finoće ili oznake proizvođača, odnosno uvoznika, sa jednog predmeta od dragocjenog metala na drugi.

(2) Na žigosanom predmetu od dragocjenog metala nije dozvoljeno dodavati dijelove od dragocjenih ili drugih metala niti druge materijale koji se ne mogu vidjeti ili raspoznati.

(3) Ako se žigosani predmet od dragocjenog metala doradi ili preradi tako da mu se promijeni stepen finoće, ponovo se podnosi na ispitivanje i žigosanje u skladu sa ovim zakonom.

(4) Predmetom iz stava 3. ovog člana smatra se i predmet koji je izrađen preradom upotrebljivanih predmeta od dragocjenih metala.

Predmeti od dragocjenih metala proizvođača, odnosno uvoznika iz Federacije BiH

Član 36.

(1) Proizvođač, odnosno uvoznik predmeta od dragocjenih metala sa područja Federacije BiH može da podnese Zavodu zahtjev za ispitivanje i žigosanje predmeta od dragocjenih metala.

(2) Subjekt iz stava 1. ovog člana obavezno je registrovan, odnosno posjeduje rješenje o dodjeli znaka dobavljača nadležne institucije za oblast predmeta od dragocjenih metala u Federaciji BiH.

(3) Uz zahtjev za ispitivanje i žigosanje predmeta od dragocjenih metala iz stava 1. ovog člana prilaže se i kopija rješenja o dodjeli znaka dobavljača iz stava 2. ovog člana.

(4) Zavod i nadležna institucija za oblast predmeta od dragocjenih metala u Federaciji BiH mogu zaključiti sporazum o međusobnom priznavanju oznaka i žigova predmeta od dragocjenih metala.

Ekspertiza predmeta od dragocjenih metala

Član 37.

(1) Ekspertiza predmeta od dragocjenih metala, u smislu ovog zakona, jeste službeno ispitivanje predmeta od dragocjenih metala koje sprovodi Zavod i koje služi kao dokaz pri donošenju odluka u postupcima pred sudom ili drugim organima uprave.

(2) Ispitivanje predmeta od dragocjenih metala u okviru ekspertize Zavod sprovodi na osnovu zahtjeva drugog organa uprave, sudova ili tužilaštava, a o tome izdaje izvještaj o ispitivanju koji sadrži podatke o obavljenom pregledu predmeta ekspertize, ispitivanju i okolnostima postupka.

(3) Za potrebe sprovođenja ekspertize Zavod koristi sopstvene kapacitete ili kapacitete proizvođača, odnosno uvoznika koji posjeduje rješenje o ispitivanju i žigosanju predmeta u radnim prostorijama proizvođača, odnosno uvoznika.

Inostrani žig i oznake

Član 38.

(1) U Republici Srpskoj važe inostrani žigovi i oznake na predmetima od dragocjenih metala koji su u skladu sa međunarodnim ili bilateralnim sporazumima čiji je potpisnik Republika Srpska, odnosno BiH.

(2) Zavod može priznati važenje inostranog žiga i oznaka na predmetima od dragocjenih metala ako su izdati pod uslovima koji obezbjeđuju ispunjenost zahtjeva koji su u Republici Srpskoj propisani za te predmete, te izdaje certifikat o priznavanju žiga i oznaka.

(3) Troškove priznavanja inostranog žiga i oznaka snosi podnosilac zahtjeva u skladu sa propisom kojim se uređuju visina i način plaćanja naknada za poslove u oblasti dragocjenih metala.

(4) Direktor Zavoda, uz saglasnost ministra, donosi pravilnik kojim se propisuju način i postupak priznavanja inostranih žigova i oznaka na predmetima od dragocjenih metala i obrazac certifikata o priznavanju žiga i oznaka.

Otkup upotrijebljenih predmeta od dragocjenih metala

Član 39.

(1) Otkup upotrijebljenih predmeta od dragocjenih metala u Republici Srpskoj može obavljati isključivo proizvođač, odnosno uvoznik predmeta od dragocjenih metala koji je u Zavodu registrovan kao otkupljivač predmeta od dragocjenih metala.

(2) Otkupljivač je obavezan da prilikom otkupa predmeta ili njihovih dijelova sačini i prodavcu izda ispravu o otkupu predmeta od dragocjenih metala, odnosno otkupni list, koji sadrži sljedeće podatke:

1) poslovno ime proizvođača, odnosno uvoznika koji vrši otkup upotrijebljenih predmeta, adresa sjedišta i JIB,

2) ime i prezime, prebivalište, adresa i jedinstven matični broj građanina ili registarski broj iz lične karte ili pasoša lica koje je prodalo predmet od dragocjenog metala, odnosno poslovni podaci privrednog subjekta koje je prodalo predmet od dragocjenog metala,

3) vizuelni opis predmeta i postojećih oznaka na predmetu,

4) vrsta predmeta od dragocjenog metala,

5) vrsta i stepen finoće dragocjenog metala od kojeg je predmet izrađen,

6) masa otkupljenog predmeta iskazana u gramima,

7) plaćeni iznos za otkupljeni predmet,

8) datum otkupa,

9) potpis lica koje je prodalo predmet od dragocjenog metala,

10) potpis zaposlenog lica koje je obavilo otkup predmeta.

(3) Primjerak izdatog otkupnog lista obavezno se čuva zajedno sa izdatim računima u skladu sa propisima o računovodstvu, kako bi bio dostupan nadležnoj inspekciji.

(4) Prije početka otkupa upotrijebljenih predmeta od dragocjenih metala, otkupljivač se obavezno upisuje u registar otkupljivača predmeta od dragocjenih metala u Republici Srpskoj, koji vodi Zavod.

(5) Upis u registar iz stava 4. ovog člana vrši se na zahtjev otkupljivača i Zavod o tome izdaje potvrdu o upisu u registar.

(6) Registar iz stava 4. ovog člana i obrazac zahtjeva iz stava 5. ovog člana dostupni su na internet stranici Zavoda.

(7) Otkupljivač se briše iz registra donošenjem rješenja o ukidanju rješenja o znaku proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala ili usljed prestanka obavljanja djelatnosti otkupa.

(8) Otkup upotrijebljenih predmeta od dragocjenih metala obavlja se u službenom prostoru proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala, na mjestu koje je obavezno vidno obilježeno tablom ili naljepnicom i na kojem se obavezno nalazi kopija potvrde o upisu u registar otkupljivača.

GLAVA VI

NAKNADE IZ OBLASTI PREDMETA OD DRAGOCJENIH METALA

Naknade

Član 40.

Za sprovođenje postupaka ispitivanja predmeta od dragocjenih metala, žigosanje, izdavanje izvještaja o ispitivanju, uvjerenja o usaglašenosti predmeta od dragocjenih metala i certifikata o priznavanju žiga i oznaka, utvrđivanje ispunjenosti uslova za dobijanje znaka proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala i uslova za ispitivanje i žigosanje predmeta od dragocjenih metala u radnim prostorijama proizvođača, odnosno uvoznika, ekspertize predmeta od dragocjenih metala, kao i za druge poslove u oblasti predmeta od dragocjenih metala koje sprovodi Zavod plaćaju se naknade.

Visina i način plaćanja naknada

Član 41.

(1) Troškove naknade iz člana 40. ovog zakona snose podnosioci zahtjeva, a koji mogu biti proizvođači, odnosno uvoznici predmeta od dragocjenih metala, privredni subjekt ili fizičko lice koji podnose zahtjev u skladu sa ovim zakonom.

(2) Vlada donosi uredbu kojom se propisuju visina i način plaćanja naknada za poslove u oblasti dragocjenih metala.

GLAVA VII

NADZOR

Nadzor nad primjenom Zakona

Član 42.

(1) Upravni nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrše Ministarstvo i Zavod.

(2) Nadzor nad predmetima od dragocjenih metala na tržištu i u upotrebi, a koji podrazumijeva neposredni inspekcijski pregled nad sprovođenjem ovog zakona i

podzakonskih akata donesenih na osnovu njega, vrši Zavod i Republička uprava za inspeksijske poslove, posredstvom republičkog tržišnog inspektora i nadležnog tržišnog inspektora u jedinicama lokalne samouprave (u daljem tekstu: tržišna inspekcija).

Predmet nadzora

Član 43.

(1) Zavod obavlja nadzor nad:

- 1) predmetima koji su stavljeni na tržište, u smislu ispunjavanja propisanih zahtjeva,
- 2) ispunjavanjem propisanih uslova kod proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala koji posjeduju rješenje o znaku proizvođača, odnosno uvoznika,
- 3) ispunjavanjem propisanih uslova u poslovnim prostorijama kod proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala koji posjeduju rješenje o ispitivanju i žigosanju predmeta od dragocjenih metala u njihovim radnim prostorijama,
- 4) ispunjavanjem propisanih uslova u prodajnim prostorijama kod proizvođača, uvoznika i trgovca predmetima od dragocjenih metala,
- 5) ispunjavanjem propisanih uslova kod otkupa upotrijebljenih predmeta od dragocjenih metala.

(2) Tržišna inspekcija vrši nadzor nad prometom predmeta od dragocjenih metala i nad otkupom upotrijebljenih predmeta od dragocjenih metala u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima se uređuju trgovina i oblast inspekcije.

Vršenje nadzora

Član 44.

(1) Zavod obavlja nadzor u skladu sa planom nadzora, a posredstvom lica ovlašćenih za vršenje nadzora.

(2) Ovlašćeno lice iz stava 1. ovog člana obavezno je da ima službenu legitimaciju Zavoda, kojom dokazuje svojstvo ovlašćenog lica, identitet i ovlašćenje, a koja se predočava subjektu nadzora prije početka nadzora.

(3) Subjekt nadzora obavezan je da licu ovlašćenom za vršenje nadzora dozvoli i omogućiti nesmetano vršenje nadzora, pruži potrebne informacije i stavi na uvid predmete, dokumente, odnosno podatke koji su potrebni za vršenje nadzora, te obezbijedi uslove neophodne za nesmetan rad i utvrđivanje činjeničnog stanja.

(4) Direktor Zavoda, uz saglasnost ministra, donosi pravilnik kojim se propisuju postupak i način vršenja nadzora nad predmetima od dragocjenih metala, postupanje sa predmetima nadzora, obrazac zapisnika o nadzoru i pravilnik kojim se propisuju sadržaj i oblik službene legitimacije i način izdavanja, upotrebe i vođenja evidencije izdatih službenih legitimacija lica ovlašćenih za vršenje nadzora.

Prava i dužnosti ovlašćenog lica

Član 45.

Ovlašćeno lice pri vršenju nadzora ima pravo i dužnost da:

- 1) provjerava ispunjenost propisanih uslova kod proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala, u pogledu opreme i radnih prostorija u kojima se predmeti proizvode, odnosno označavaju,
- 2) provjerava ispunjenost propisanih uslova u pogledu opreme i radnih prostorija kod proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala, kod kog Zavod obavlja ispitivanje i žigosanje predmeta od dragocjenih metala,

3) provjerava i pregleda da li su predmeti od dragocjenih metala koji su stavljeni na tržište, odnosno koji se drže pripremljeni radi stavljanja na tržište, označeni i žigosani u skladu sa ovim zakonom i da li imaju prateću dokumentaciju,

4) ispituje predmete od dragocjenih metala koji su stavljeni na tržište, odnosno koji se drže pripremljeni radi stavljanja na tržište, u pogledu sastava i stepena finoće,

5) provjerava i ispituje male predmete od dragocjenih metala koji nemaju obavezu ispitivanja i žigosanja, u pogledu sastava i stepena finoće,

6) provjerava ispunjenost uslova propisanih čl. 11. i 12. ovog zakona, u pogledu načina držanja i prodaje predmeta od dragocjenih metala u prodajnim prostorijama trgovca, proizvođača, odnosno uvoznika,

7) provjerava ispunjenost uslova propisanih članom 39. ovog zakona u pogledu otkupa predmeta od dragocjenih metala,

8) naloži da mu se u određenom roku dostavi na uvid dokumentacija od značaja za nadzor, a koju nije mogao da pribavi po službenoj dužnosti ili nije bila raspoloživa tokom vršenja nadzora,

9) izdvoji i povuče sa tržišta predmete od dragocjenih metala koji, u pogledu sastava i stepena finoće, odnosno oznaka i žigova, nisu u skladu sa ovim zakonom,

10) uzima uzorke predmeta od dragocjenih metala i upućuje ih na ispitivanje radi utvrđivanja ispunjenosti zahtjeva u pogledu stepena finoće,

11) uzima pismene i usmene izjave od odgovornih i drugih lica u vezi sa podacima potrebnim u postupku vršenja nadzora,

12) sačini zapisnik o utvrđenom stanju, a ako su nadzorom utvrđene nepravilnosti i nedostaci, naloži njihovo otklanjanje u propisanom roku,

13) preduzme druge mjere i radnje za koje je ovim zakonom i drugim propisom ovlašćeno.

Obaveze i ovlašćenja Zavoda

Član 46.

Ako se tokom vršenja nadzora utvrdi da su prekršene odredbe ovog zakona ili podzakonskih akata donesenih na osnovu njega, Zavod ima obavezu i ovlašćenje da:

1) ukine dodijeljeni znak proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala,

2) ukine rješenje o ispitivanju i žigosanju predmeta od dragocjenih metala kod proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala,

3) zabrani stavljanje na tržište, odnosno na raspolaganje na tržištu predmeta od dragocjenih metala koji nisu označeni, odnosno žigosani u skladu sa ovim zakonom,

4) naloži da se predmeti iz tačke 3) ovog člana podnesu na ispitivanje i žigosanje prije ponovnog stavljanja na tržište, odnosno u prodaju,

5) podnese zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka,

6) preduzme druge mjere i radnje za koje je ovlašćen ovim zakonom i drugim propisom.

Provjera ispunjenosti propisanih uslova kod proizvođača, odnosno uvoznika

Član 47.

(1) Ako se u vršenju nadzora iz člana 45. t. 1), 2), 3) i 6) ovog zakona utvrdi da nisu ispunjeni propisani uslovi u pogledu opreme, radnih prostorija, oznaka i žigova, ovlašćeno lice Zavoda zapisnički nalaže otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka u roku koji ne može biti duži od 30 dana.

(2) Ako se utvrđeni nedostaci ne otklone u roku iz stava 1. ovog člana, direktor Zavoda donosi rješenje o ukidanju rješenja o znaku proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala i rješenja o ispitivanju i žigosanju predmeta od dragocjenih metala u radnim prostorijama proizvođača, odnosno uvoznika.

(3) Rješenja iz stava 2. ovog člana konačna su i protiv njih se može pokrenuti upravni spor.

Povlačenje predmeta sa tržišta

Član 48.

(1) Ako se tokom nadzora iz člana 45. t. 3) i 5) ovog zakona utvrdi da predmeti od dragocjenih metala stavljeni na tržište ili koji se drže pripremljeni radi stavljanja na tržište ne ispunjavaju propisane zahtjeve, ovlašćeno lice Zavoda zapisnički nalaže otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka u roku koji ne može biti duži od 30 dana.

(2) Predmeti od dragocjenih metala iz stava 1. ovog člana obavezno se odmah povlače sa tržišta, odvajaju se, evidentiraju, pakuju i plombiraju na način kako je definisano podzakonskim aktom iz člana 44. stav 4. ovog zakona i odlažu do njihovog žigosanja na bezbjedno mjesto kod subjekta nadzora.

(3) Proizvođač, odnosno uvoznik predmeta od dragocjenih metala, predmete iz stava 2. ovog člana dostavlja Zavodu na ispitivanje i žigosanje uz kopiju zapisnika o obavljenom nadzoru.

(4) Trgovac predmetima od dragocjenih metala predmete iz stava 2. ovog člana vraća proizvođaču, odnosno uvozniku predmeta od dragocjenih metala od kog ih je nabavio, uz kopiju zapisnika o obavljenom nadzoru, da bi bili dostavljeni Zavodu na ispitivanje i žigosanje u skladu sa ovim zakonom.

(5) Ako se utvrđeni nedostaci ne otklone u roku iz stava 1. ovog člana, direktor Zavoda donosi rješenje o zabrani stavljanja utvrđenih predmeta na tržište.

(6) Rješenje iz stava 5. ovog člana konačno je i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Laboratorijsko ispitivanje predmeta nadzora

Član 49.

(1) Ako ovlašćeno lice Zavoda tokom nadzora nad predmetom od dragocjenih metala ne može sa sigurnošću utvrditi da predmet ispunjava propisane zahtjeve u pogledu vrste i finoće, postupa u skladu sa članom 48. stav 2. ovog zakona i nalaže proizvođaču, uvozniku ili trgovcu da predmet dostavi Zavodu na laboratorijsko ispitivanje.

(2) Ako se laboratorijskim ispitivanjem utvrdi da predmet od dragocjenih metala nema ni najniži stepen finoće iz člana 13. ovog zakona, odnosno ima više od 200 hiljaditih dijelova dragocjenog metala u leguri, predmet se, na način kako je definisano podzakonskim aktom iz člana 44. stav 4. ovog zakona, čini nepodobnim za stavljanje na tržište i vraća se vlasniku.

(3) Troškove ispitivanja predmeta iz stava 1. ovog člana snosi proizvođač, uvoznik ili trgovac koje je stavio predmet na tržište ako se utvrdi da predmet ne ispunjava propisane zahtjeve.

Tržišna inspekcija

Član 50.

(1) Ako tržišna inspekcija utvrdi da predmeti od dragocjenih metala koji su na tržištu nisu označeni i žigosani prema odredbama ovog zakona, donosi rješenje o zabrani stavljanja na tržište tih predmeta.

(2) Primjerak rješenja iz stava 1. ovog člana dostavlja se Zavodu.

(3) Predmeti od dragocjenih metala za koja se donese rješenje iz stava 1. ovog člana, prije ponovnog žigosanja u skladu sa ovim zakonom, povlače se sa tržišta na način propisan u članu 48. stav 2. ovog zakona.

(4) Žalba protiv rješenja iz stava 1. ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

GLAVA VIII

KAZNENE ODREDBE

Novčane kazne za teže prekršaje

Član 51.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 9.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) stavi na tržište ili drži pripremljene radi stavljanja na tržište ili drži izložene kao uzorke predmete od dragocjenih metala koji nisu na propisan način označeni, ispitani i žigosani (čl. 8, 9. i 10),

2) ne posjeduje vagu klase tačnosti II propisno verifikovanu (član 12. stav 1. tačka 3),

3) ne posjeduje dokumentaciju za predmete od dragocjenih metala (član 12. stav 2),

4) trgovac vrši otkup upotrijebljenih predmeta od dragocjenih metala i bavi se popravkom i prepravkom predmeta od dragocjenih metala (član 12. stav 3),

5) stavi na tržište ili drži pripremljene radi stavljanja na tržište ili drži izložene kao uzorke predmete od dragocjenih metala koji ne ispunjavaju uslove u pogledu sastava i stepena finoće (čl. 13, 14, 15, 16, 17. i 18),

6) dijelovi od nedragocjenih metala nisu označeni odgovarajućom oznakom (član 19),

7) proizvođač predmeta od dragocjenih metala nije označio predmet svojim dodijeljenim znakom proizvođača, odnosno predmet nije označio pripadajućom oznakom finoće (član 20. stav 1),

8) uvoznik nije uvezeni predmet označio svojim dodijeljenim znakom uvoznika (član 20. stav 2),

9) uvoznik nije uvezeni predmet označio sa stvarno pripadajućom oznakom finoće (član 20. stav 3),

10) stavlja na tržište predmete od dragocjenih metala bez dodijeljenog znaka proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala (član 22. stav 2),

11) upotrebljava znak proizvođača, odnosno uvoznika za koji je doneseno rješenje o ukidanju rješenja o znaku proizvođača, odnosno uvoznika (član 23. stav 3),

12) je utisnuti republički žig prenesen na drugi predmet od dragocjenog metala (član 35. stav 1),

13) su žigosanom predmetu dodani dijelovi od dragocjenih ili drugih metala, ili drugi materijali koji se ne mogu vidjeti ili raspoznati (član 35. stav 2),

14) prije stavljanja na tržište ne podnese na ponovno ispitivanje i žigosanje predmete od dragocjenih metala koji su izmijenjeni ili prerađeni (član 35. st. 3. i 4),

15) prilikom otkupa predmeta od dragocjenih metala ili njihovih dijelova nije izdao ispravu, tj. otkupni list o otkupu predmeta od dragocjenih metala, odnosno ako otkupni list ne sadrži sve propisane podatke (član 39. stav 2),

16) obavlja otkup predmeta od dragocjenih metala, a nije upisan u registar otkupljivača predmeta od dragocjenih metala u Republici Srpskoj (član 39. stav 4),

17) je ovlaštenom licu onemogućio vršenje nadzora (član 44. stav 3),

18) se utvrđeni nedostaci u pogledu opreme, radnih prostorija, oznaka i žigova ne otklone u određenom roku (član 47. stav 2),

19) stavi na tržište predmete od dragocjenih metala koji su povučeni sa tržišta i plombirani, odnosno za koje je doneseno rješenje o zabrani stavljanja na tržište (član 48. st. 2. i 5. i član 50. stav 1).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i preduzetnik, novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM.

Novčane kazne za lakše prekršaje

Član 52.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 3.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) u prodajnim prostorijama predmete od dragocjenih metala ne drži posebno grupisano od ostalih predmeta i taj dio prostora nije obilježen natpisom o propisanoj vrsti i stepenu finoće dragocjenog metala (član 11. st. 1. i 2),

2) predmete izrađene od drugih metala koji se nalaze u prodajnom prostoru ne drži posebno grupisane i taj dio prodajnog prostora nije obilježen natpisom da predmeti nisu od dragocjenog metala (član 11. stav 3),

3) u prodajnim prostorijama na vidnom mestu ne drži slike republičkih žigova (član 12. stav 1. tačka 1),

4) ne posjeduje lupu pomoću koje mogu da se uvećaju oznake i žigovi na predmetima od dragocjenih metala (član 12. stav 1. tačka 2),

5) na vidnom mjestu ne drži obavještenje da predmeti od platine, zlata i paladijuma mase do 1 grama i predmeti od srebra mase do 3 grama ne moraju biti žigosani već samo označeni (član 12. stav 1. tačka 4),

6) na vidnom mjestu ne drži obavještenje da predmeti od platine, zlata i paladijuma mase do 0,5 grama i predmeti od srebra mase do 1 grama, ne moraju biti ni žigosani ni označeni (član 12. stav 1. tačka 5),

7) u prodajnom prostoru na vidnom mjestu ne istakne rješenje o znaku proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala (član 12. stav 4),

8) upotrebljava znak proizvođača, odnosno uvoznika za koji je istekao period na koji je izdato rješenje i ne dostavi ga Zavodu radi uništavanja (član 22. stav 7),

9) proizvođač, odnosno uvoznik ne obavijesti Zavod o svim promjenama u vezi sa obavljanjem svoje djelatnosti (član 24. stav 1),

10) proizvođač, odnosno uvoznik predmeta od dragocjenih metala ne dostavi Zavodu znak proizvođača, odnosno uvoznika, radi uzimanja otiska i matricu znaka proizvođača, odnosno uvoznika (član 25. stav 2),

11) proizvođač, odnosno uvoznik predmeta od dragocjenih metala koji posjeduje rješenje da se ispitivanje i žigosanje predmeta može obavljati u radnim prostorijama proizvođača, odnosno uvoznika, ne obavijesti Zavod o svim promjenama u vezi sa obavljanjem svoje djelatnosti (član 29. stav 1),

12) se primjerci izdatih otkupnih listova o otkupu predmeta od dragocjenih metala i njihovih dijelova ne čuvaju u skladu sa propisima o računovodstvu (član 39. stav 3),

13) u službenom prostoru otkupljiivača nije vidno obilježeno mjesto otkupa, odnosno na mjestu otkupa ne nalazi se kopija potvrde o upisu u registar otkupljiivača (član 39. stav 8).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, novčanom kaznom od 400 KM do 1.200 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i preduzetnik, novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM.

GLAVA IX

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Ranije izdata rješenja i drugi dokumenti

Član 53.

Rješenja i drugi dokumenti doneseni do dana stupanja na snagu ovog zakona ostaju na snazi do isteka roka na koji su doneseni.

Okončanje ranije započetih postupaka

Član 54.

Postupci pokrenuti prema odredbama ranije važećeg zakona, a koji nisu okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona, dovršiće se prema odredbama tog zakona.

Donošenje podzakonskih akata

Član 55.

(1) Vlada, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, donosi Uredbu o naknadama za obavljanje poslova iz oblasti predmeta od dragocjenih metala (član 41. stav 2).

(2) Direktor Zavoda, uz saglasnost ministra, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donosi sljedeće podzakonske akte:

1) Pravilnik o zahtjevima u vezi sa izradom predmeta od dragocjenih metala (član 16. stav 2),

2) Pravilnik o znaku proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala i oznaci finoće predmeta od dragocjenih metala (član 20. stav 7),

3) Pravilnik o dodjeli znaka proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala (član 21. stav 3),

4) Pravilnik o uslovima za obavljanje ispitivanja i žigosanja predmeta od dragocjenih metala u radnim prostorijama proizvođača, odnosno uvoznika (član 27. stav 7),

5) Pravilnik o načinu ispitivanja i žigosanja predmeta od dragocjenih metala i njihovih legura (član 31. stav 6),

6) Pravilnik o republičkim žigovima za predmete od dragocjenih metala (član 32. stav 7),

7) Pravilnik o priznavanju inostranih žigova na predmetima od dragocjenih metala (član 38. stav 4),

8) Pravilnik o načinu postupanja prilikom vršenja nadzora nad predmetima od dragocjenih metala (član 44. stav 4),

9) Pravilnik o službenoj legitimaciji ovlašćenih lica o vršenju nadzora (član 44. stav 4).

(3) Do donošenja podzakonskih akata iz st. 1. i 2. ovog člana primjenjivaće se podzakonski akti koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako nisu sa njim u suprotnosti.

Prestanak važenja ranijeg Zakona

Član 56.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o kontroli predmeta od dragocjenih metala u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 13/02 i 100/11).

Stupanje na snagu Zakona

Član 57.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj:
Datum:

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Nenad Stevandić

OBRAZLOŽENJE
PRIJEDLOGA ZAKONA O PREDMETIMA OD DRAGOCJENIH METALA
U REPUBLICI SRPSKOJ

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. t. 6. i 8. Ustava Republike Srpske, prema kojima, između ostalog, Republika Srpska uređuje i obezbjeđuje svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine, pravni položaj preduzeća i drugih organizacija, osnovne ciljeve i pravce privrednog razvoja, te politiku i mjere za usmjeravanje razvoja, kao i u članu 70. stav 2. Ustava Republike Srpske, kojim je utvrđeno da Narodna skupština Republike Srpske donosi zakone, druge propise i opšte akte.

II USKLAĐENOST SA USTAVOM, PRAVNIM SISTEMOM I PRAVILIMA NORMATIVNOPRAVNE TEHNIKE

Prema Mišljenju Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo broj: 22.03-020-1967/25 od 23. juna 2025. godine, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. t. 6. i 8. Ustava Republike Srpske, prema kojima Republika, između ostalog, uređuje i obezbjeđuje svojinske i obligacione odnose, zaštitu svih oblika svojine, pravni položaj preduzeća i drugih organizacija, osnovne ciljeve i pravce privrednog i tehnološkog razvoja, kao i politiku i mjere za usmjeravanje razvoja. Takođe, prema članu 70. Ustava, Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte.

Ovaj sekretarijat je na Nacrt zakona o predmetima od dragocjenih metala u Republici Srpskoj, aktom broj: 22.03-020-2558/24 od 20. novembra 2024. godine, dao pozitivno mišljenje, a Narodna skupština je Nacrt ovog zakona usvojila na Trinaestoj redovnoj sjednici, održanoj 26. marta 2025. godine.

Razlozi za donošenje ovog zakona sadržani su u potrebi praćenja razvoja ove oblasti na međunarodnom planu i preuzimanje novih rješenja, kao i uspostavljanje transparentnog i nepristrasnog načina obavljanja poslova u oblasti predmeta od dragocjenih metala u Republici Srpskoj, uz obezbjeđenje zaštite potrošača i sprečavanje nelegalne trgovine. S tim u vezi, donošenjem ovog zakona oblast predmeta od dragocjenih metala u Republici Srpskoj usklađuje se sa savremenim tehničkim zahtjevima za predmete od dragocjenih metala i njihovo obilježavanje, odnosno sa zakonodavstvom i praksama u zemljama u okruženju.

S obzirom na to da u fazi razmatranja u Narodnoj skupštini nije bilo primjedaba na Nacrt zakona, tekst Prijedloga zakona u potpunosti odgovara tekstu Nacrta.

Sekretarijat konstatuje da je tekst Prijedloga usklađen sa Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14).

Budući da je Republički sekretarijat za zakonodavstvo utvrdio da je ovaj prijedlog usklađen sa Ustavom, pravnim sistemom Republike i Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, mišljenja smo da se Prijedlog zakona o predmetima od dragocjenih metala u Republici Srpskoj može uputiti dalje na razmatranje.

III USKLAĐENOST SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Prema Mišljenju Ministarstva za evropske integracije i međunarodnu saradnju, broj: 17.03-020-2067/25 od 10. jula 2025. godine, a nakon uvida u propise Evropske unije i analize Prijedloga zakona o predmetima od dragocjenih metala u Republici Srpskoj, nisu ustanovljeni obavezujući sekundarni izvori prava relevantni za predmet uređivanja dostavljenog nacrtu. Zbog toga u Izjavi o usklađenosti stoji ocjena „Neprimjenjivo“.

U dijelu primarnih izvora prava Evropske unije, konsultovane su odredbe Ugovora o funkcionisanju¹ koje uređuju zabranu kvantitativnih ograničenja između država članica na uvoz i izvoz, kao i svih mjera sa istim dejstvom.

Isto tako, u dijelu ostalih međunarodnih izvora prava konsultovana je Konvencija o kontroli i žigosanju predmeta od dragocjenih metala² iz 1972. godine, sa izmjenama iz 1988. godine i 2001. godine, kao i aneksi I i II Konvencije zaključno sa izmjenama iz 2018. godine.

Usvajanje ovog zakona doprinijeće ispunjavanju obaveza sadržanih u članu 75. SSP-a³ koji se odnosi na saradnju ugovornih strana u oblasti standardizacije, metrologije, akreditacije i ocjenjivanja usaglašenosti.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Oblast predmeta od dragocjenih metala u Republici Srpskoj trenutno je uređena Zakonom o kontroli predmeta od dragocjenih metala u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 13/02 i 100/11) i podzakonskim aktima donesenim na osnovu njega.

Republički zavod za standardizaciju i metrologiju je jedina nadležna institucija za oblast predmeta od dragocjenih metala u Republici Srpskoj i zajedno sa nadležnim Ministarstvom privrede i preduzetništvo uređuje ovu oblast. Predmeti od dragocjenih metala mogu se naći na tržištu Republike Srpske ili držati radi stavljanja na tržište isključivo ako su u skladu sa propisanim zahtjevima, u smislu sastava i postavljene oznake stepena finoće, znaka proizvođača ili uvoznika i republičkog žiga. Odgovornost za ispravnost i propisano označavanje predmeta je na subjektu koji stavlja proizvod na tržište, a Zavod pored ispitivanja predmeta prije njihovog žigosanja i žigosanja republičkim žigom, vrši i dodjelu rješenja o znaku proizvođača, odnosno uvoznika i nadzor nad radom tih subjekata i nad ispravnošću ovih proizvoda plasiranih na tržište Republike Srpske.

S obzirom na to da je Zakon o kontroli predmeta od dragocjenih metala u Republici Srpskoj donesen prije 22 godine, praćenjem njegove dugogodišnje primjene u praksi ukazala se potreba za dopunom ili preciznijim uređenjem pojedinih odredaba, ali i za usklađivanje sa savremenim razvojem ove oblasti u svijetu.

Jedan od razloga za donošenje Prijedloga zakona o predmetima od dragocjenih metala u Republici Srpskoj (u daljem tekstu: Prijedlog zakona) je usklađivanje oblasti na koju se

¹ *Treaty on the Functioning of the European Union, Part three - Union Policies and Internal Actions, Title II – Free Movement of Goods, Chapter 3 - Prohibition of Quantitative Restrictions between Member States, Articles 34-35.*

² *Convention on the Control and Hallmarking of Articles of Precious Metals, Vienna 1972, with amendments from 1988 and 2001, as well as Annexes I and II of the Convention, as amended concluding with 2018.*

³ Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica s jedne strane, i Bosne i Hercegovine s druge strane, Glava VI - Usklađivanje zakona, provođenje zakona i pravila konkurencije, član 75. Standardizacija, metrologija, akreditacija i ocjenjivanje usklađenosti.

ovaj zakon odnosi sa odredbama Zakona o republičkoj upravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 115/18, 111/21, 15/22, 56/22, 132/22 i 90/23), zatim Zakonom o inspekcijama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 18/20) i Zakonom o prekršajima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 63/14, 36/15 – Odluka Ustavnog suda Republike Srpske, 110/16, 100/17, 19/21 – Odluka Ustavnog suda Republike Srpske i 90/23) i novim zakonskim rješenjem o samostalnim preduzetnicima u Republici Srpskoj, kao i usaglašavanje sa zakonskim rješenjima u ovoj oblasti u regionu.

Naime, čl. 30. i 49. Zakona o republičkoj upravi propisano je da Ministarstvo privrede i preduzetništva obavlja poslove državne uprave koji se, pored ostalog, odnose i na oblast dragocenih metala, kao i da je Republički zavod za standardizaciju i metrologiju obrazovan kao republički organ uprave koji posluje u sastavu Ministarstva privrede i preduzetništva. U tom smislu Prijedlogom zakona definisano je da su Republički zavod za standardizaciju i metrologiju i Ministarstvo privrede i preduzetništva osnovni subjekti ove oblasti u Republici Srpskoj. Prijedlogom zakona definisano je da privredni subjekat u ovoj oblasti može biti svako pravno lice ili preduzetnik koji će poslovati u skladu sa novim zakonskim rješenjem o samostalnim preduzetnicima u Republici Srpskoj. Kada je u pitanju nadzor nad predmetima od dragocenih metala na tržištu i postupanja nadležne inspekcije uzete su u obzir odredbe Zakona o inspekcijama Republike Srpske, dok su prekršaji i prekršajne odredbe usklađivane sa Zakonom o prekršajima Republike Srpske.

Pored potrebe usklađivanja sa pravnim sistemom Republike Srpske, razlozi za donošenje Prijedloga zakona su i omogućavanje praćenja razvoja ove oblasti na međunarodnom planu i preuzimanje novih rješenja u nacionalno zakonodavstvo, kao i uspostavljanje transparentnog i nepristrasnog načina obavljanja poslova u oblasti predmeta od dragocenih metala u Republici Srpskoj, uz obezbjeđenje zaštite potrošača i sprečavanja nelegalne trgovine. S tim u vezi, donošenjem Prijedloga zakona oblast predmeta od dragocenih metala u Republici Srpskoj usklađuje se sa savremenim tehničkim zahtjevima za predmete od dragocenih metala i njihovo obilježavanje, odnosno sa zakonodavstvom i praksama u zemljama u okruženju i zemljama Evropske unije.

Novi tehnički zahtjevi za predmete od dragocenih metala na tržištu u Republici Srpskoj i metode i postupci ispitivanja, označavanja i žigosanja, definisani Prijedlogom zakona, usklađeni su sa odredbama Konvencije o kontroli i označavanju predmeta od dragocenih metala (Convention on the control and marking of articles of precious metals – Bečka konvencija), iako BiH još uvijek nije potpisnica ovog dokumenta. Ova međunarodna konvencija je dobrovoljna i prvi put je stupila na snagu još 1975. godine, a posljednji amandmani usvojeni su 20. aprila 2018. godine. Cilj primjene ove konvencije je olakšavanje međunarodne trgovine predmetima od dragocenih metala, uz istovremenu visoku zaštitu potrošača, koja je opravdana zbog same prirode ovih proizvoda. Takođe, usklađeno regulisanje tehničkih zahtjeva za predmete od dragocenih metala, odnosno međunarodna harmonizacija standarda i tehničkih propisa i smjernica za metode ispitivanja i procedura kontrole i žigosanja predmeta od dragocenih metala, predstavlja značajan doprinos slobodnoj trgovini ovim proizvodima. Smatra se da ovu harmonizaciju treba u budućnosti dopuniti priznavanjem kontrole i žigosanja predmeta od dragocenih metala i održavanju saradnje službi za ispitivanje i nadležnih institucija zemalja potpisnica, što je trenutno u fazi dogovaranja. Konvencija definiše obavezu ispitivanja, označavanja i žigosanja državnim žigovima i kontrole predmeta od dragocenih metala unutar svake zemlje, ali ne zahtijeva obavezno žigosanje definisanim jedinstvenim žigovima Konvencije (to je na dobrovoljnoj osnovi). Trenutno su Konvenciju potpisale 22 evropske zemlje (posljednja je bila Italija), a od zemalja bivše SFRJ potpisnice su Srbija, Hrvatska i Slovenija. Potpisivanje i primjena ove Konvencije zahtijeva, pored usklađivanja domaćeg zakonodavstva u ovoj oblasti, i značajna sredstva koja se moraju uložiti za formiranje nacionalnog ispitnog tijela u ovoj oblasti. Sa

novim zakonom, Republika Srpska je spremna za primjenu Konvencije, kada je i Bosna i Hercegovina potpiše.

Takođe, prilikom izrade Prijedloga zakona vodilo se računa i o procesu ekonomske integracije domaće privrede u jedinstveno ekonomsko tržište zapadnog Balkana, Evropske unije i svjetsko tržište, što je kada je u pitanju razvoj zlatarstva kao privredne grane veoma značajno i olakšava slobodnu trgovinu i promet predmeta od dragocjenih metala na našem i ino tržištu. S obzirom na to da su predmeti od dragocjenih metala specifični proizvodi i proizvodi velike vrijednosti, tokom izrade zakona vodilo se računa i o zaštiti potrošača od nelegalne trgovine ili trgovine proizvodima koji su imitacija proizvoda od dragocjenih metala, odnosno proizvodima koji nisu ono za šta ih označava prodavac, te o obavezama koje proističu iz domaćeg zakonodavnog okvira i međunarodnih obaveza u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

Prijedlogom zakona unapređena je i terminologija u ovoj oblasti, a budući da je u pitanju propis koji definiše tehničke zahtjeve i okvir za izradu, označavanje predmeta od dragocjenih metala i njihov promet na domaćem tržištu, Prijedlog zakona u svom nazivu više ne sadrži riječ „kontrola“ predmeta od dragocjenih metala. Neki pojmovi su preciznije definisani (predmet od dragocjenog metala i sl.), a pojmovi iz važećeg zakona: „poluproizvod, poluga, odlivci, granule“ dodatno su usklađeni sa imenovanjem robe iz važeće carinske tarife. Takođe uveden je novi pojam „otkupljivač“ predmeta od dragocjenih metala, s ciljem preciziranja nadležnosti u dijelu nadzora otkupa upotrijebljenih predmeta od dragocjenih metala. Takođe, novina u Prijedlogu zakona je i da je iz predmeta uređivanja na jasan i nedvosmislen način isključeno investiciono zlato, kao i investiciono srebro, platina i paladijum, jer se ta oblast uređuje propisima iz oblasti porez na dodatnu vrijednost (PDV), jer se radi o specifičnoj vrsti štednje, odnosno novca.

U odnosu na važeći zakon, Prijedlog zakona preciznije i sveobuhvatnije definiše nadležnosti Republičkog zavoda za standardizaciju i metrologiju u oblasti dragocjenih metala, zahtjeve u pogledu stepena finoće i zahtjeve u vezi sa izradom predmeta od dragocjenih metala, zatim označavanje i žigosanje predmeta prije stavljanja na tržište, otkup upotrebljivanih predmeta, naknade za troškove, uslove za stavljanje predmeta na tržište i za prodajni prostor, nadzor i upravne mjere, kaznene odredbe, prelazne i završne odredbe.

Takođe, u odnosu na važeći zakon smanjen je rok važenja rješenja o znaku proizvođača, odnosno uvoznika i rješenja o ispitivanju i žigosanju predmeta od dragocjenih metala u radnim prostorijama proizvođača, odnosno uvoznika na period od pet godina, umjesto dosadašnjeg od deset godina, s ciljem efikasnijeg i sveobuhvatnijeg praćenja, odnosno provjere i nadzora poslovanja proizvođača i uvoznika. U Republici Srpskoj trenutno ima registrovanih 95 proizvođača i 26 uvoznika predmeta od dragocjenih metala, dok dva proizvođača imaju rješenje o verifikaciji predmeta u njihovim prostorijama. Tokom 2023. godine Zavod je ispitao i žigosao republičkim žigom ukupno 178.959 komada predmeta od dragocjenih metala, ukupne mase 522,652 kilograma, dok je izdao devet novih rješenja o znaku proizvođača, pet rješenja uvoznicima predmeta od dragocjenih metala, a jedno rješenje je ukinuto. Zbog ograničenih resursa kojima Zavod raspolaže, tokom 2023. godine urađeno je samo 13 nadzora u ovoj oblasti na cijeloj teritoriji Republike Srpske. Za razliku od nekih zemalja u okruženju, u Republici Srpskoj nema velikih privrednih subjekata koji proizvode veće količine predmeta od dragocjenih metala. S obzirom na to da Zavod nema dovoljne resurse (ograničen broj zaposlenih, ograničen budžet i sl.) za redovni nadzor nad radom ovih subjekata, koji su raspoređeni na cijeloj teritoriji Republike Srpske, veliki dio proizvođača i uvoznika ne prođe redovne periodične kontrole poslovanja, tako da smanjenjem roka važenja rješenja Zavod će imati puni uvid u njihov rad. Kako planirano smanjenje perioda važenja rješenja ne bi negativno uticalo na poslovanje ovih subjekata, naknade za troškove obnove

rješenja biće smanjene, a procedura donošenja novog rješenja ubrzana i pojednostavljena, što će se urediti planiranim podzakonskim aktima.

Novina uvedena Prijedlogom zakona je da ispitivanju i žigosanju ne podliježu predmeti od platine, zlata i paladijuma mase do 1 g i predmeti od srebra mase do 3 g, kao i dijelovi, odnosno nekompletni predmeti. Dodatno za predmete od platine, zlata i paladijuma mase do 0,5 g i predmete od srebra mase do 1 g ne postoji ni obaveza označavanja.

Prijedlogom zakona jasnije je definisano i ko su trgovci koji obavljaju samo djelatnost prometa predmeta od dragocjenih metala na tržištu, a koji nisu proizvođači, odnosno uvoznici, te uslovi pod kojima vrše trgovinu ovih proizvoda. Takođe, precizno je definisano da trgovci ne smiju vršiti otkup upotrebljivanih predmeta od dragocjenih metala i ne smiju se baviti popravkom i prepravkom predmeta od dragocjenih metala, što nije bilo definisano postojećim zakonskim rješenjem.

Zatim, s ciljem preciziranja nadležnosti u dijelu nadzora i kontrole nad otkupom dragocjenih metala u Republici Srpskoj, precizno je definisano da otkup upotrijebljenih predmeta mogu da obavljaju samo proizvođači, odnosno uvoznici predmeta od dragocjenih metala (u daljem tekstu: otkupljivač) i da se otkupom više ne mogu baviti neki drugi privredni subjekti, bez ikakve saglasnosti nadležnog organa, a da nadzor nad radom otkupljivača po definisanim uslovima ovim zakonom i propisima o trgovini obavlja tržišna inspekcija. Na ovaj način doprinosi se suzbijanju „sive ekonomije“, jer sve zainteresovane stranke u postupku otkupa upotrijebljenih predmeta od dragocjenih metala mogu provjeriti da li je otkupljivač registrovan za te aktivnosti i da li legalno posluje. Proizvođači, odnosno uvoznici koji obavljaju i otkup upotrijebljenih predmeta od dragocjenih metala će imati obavezu da prije početka obavljanja aktivnosti otkupa izvrše upis u Registar otkupljivača predmeta od dragocjenih metala i od Zavoda pribave potvrdu o upisu. Otkupljivač je obavezan da prilikom otkupa predmeta sačini i izda otkupni list, koji mora sadržati propisane podatke o proizvođaču, odnosno uvozniku, licu koje je prodalo predmet od dragocjenog metala, o predmetu koji se prodaje, plaćeni iznos za otkupljeni predmet i potpise proizvođača, odnosno uvoznika i lica koje je prodalo predmet od dragocjenog metala. Zatim, otkupljivač je dužan da primjerke otkupnih listova o otkupu predmeta od dragocjenih metala i njihovih dijelova i evidenciju o izvršenom prometu čuva u skladu sa propisima o računovodstvu i prometu u trgovini. Ovom novinom u Prijedlogu zakona stvaraju se uslovi za kontrolisan i nadziran otkup dragocjenih metala u Republici Srpskoj, a svaki zainteresovani subjekat (posebno građani) moći će provjeriti da li se otkup obavlja u okviru zakonom propisanih uslova.

Takođe, novina u Prijedlogu zakona je i da proizvođač, odnosno uvoznik predmeta od dragocjenih metala koji je već registrovan, odnosno koji posjeduje rješenje o dodjeli znaka dobavljača nadležne institucije sa područja Federacije BiH, može podnijeti Zavodu zahtjev za ispitivanje i žigosanje predmeta od dragocjenih metala, jer je do sada u praksi bilo dosta takvih slučajeva, ali postojeće zakonske odredbe to nisu dopuštale. Data je i mogućnost potpisivanja sporazuma o međusobnom priznavanju oznaka na predmetima od dragocjenih metala između nadležnih institucija oba entiteta, jer su za oblast predmeta od dragocjenih metala u BiH nadležne entitetske institucije: Republički zavod za standardizaciju i metrologiju u Republici Srpskoj, Federalni zavod za mjeriteljstvo u Federaciji BiH, dok Brčko Distrikt BiH primjenjuje propise oba entiteta.

S obzirom na povremene potrebe institucija i pravosudnih organa za ispitivanjem predmeta od dragocjenih metala u okviru postupaka koje vode, novina Prijedloga zakona je definisanje „ekspertize predmeta od dragocjenih metala“, kao službenog ispitivanja predmeta koje sprovodi Zavod i koje služi kao dokaz pri donošenju odluka u postupcima pred sudom ili drugim organima uprave. Ova ispitivanja predmeta od dragocjenih metala Zavod vrši na zahtjev drugih organa uprave, sudova ili tužilaštava i o tome izdaje izvještaj o ispitivanju.

Novina je mogućnost vanrednog ispitivanja predmeta od dragocjenih metala za koje postoji sumnja u vrstu ili stepen finoće, koje može da se obavi u Zavodu, na osnovu posebnog zahtjeva proizvođača i uvoznika ili bilo kojeg drugog privrednog subjekta ili fizičkog lica, o čemu se izdaje izvještaj.

Novo zakonsko rješenje je i uređenje pitanja važenja inostranih žigova i dokumenata na teritoriji Republike Srpske, s ciljem osiguranja slobode kretanja roba i izbjegavanja dodatnih ispitivanja i označavanja i žigosanja predmeta od dragocjenih metala iz inostranstva, te izdavanje certifikata o priznavanju inostranih žigova.

Donošenjem ovog zakona jasnije će se definisati prava i obaveze proizvođača i uvoznika predmeta od dragocjenih metala, kao i trgovaca predmetima od dragocjenih metala, ispitivanje i žigosanje predmeta od dragocjenih metala koji se proizvode i uvoze i zatim stavljaju na domaće tržište, uslovi i okolnosti dozvoljenog otkupa upotrijebljenih predmeta, kao i nadzor nad predmetima na tržištu i nad poslovanjem proizvođača i uvoznika, trgovaca i otkupljivača. Obezbijeđiće se veći kvalitet predmeta od dragocjenih metala koji se nalaze na tržištu u Republici Srpskoj, bolja zaštita interesa potrošača, proizvođača i uvoznika predmeta od dragocjenih metala, posebno u segmentu zaštite od nelegalne trgovine i otkupa ovih proizvoda. Stvorice se bolji uslovi za registraciju većeg broja privrednih subjekata na domaćem tržištu i otvaranje novih radnih mjesta. Donošenje ovog zakona imaće pozitivne efekte i na dalji razvoj domaće proizvodnje predmeta od dragocjenih metala, kao privredne djelatnosti, te jačanje domaćeg tržišta u ovoj oblasti.

Dakle, donošenjem ovakvog zakona biće poboljšan i unaprijeđen kvalitet zakonodavnog rješenja u oblasti predmeta od dragocjenih metala, otklonjeni nedostaci uočeni tokom višegodišnje primjene postojećeg zakonodavnog okvira, te uređena nova savremena rješenja koja doprinose slobodi kretanja roba i pristupanju jedinstvenom ekonomskom tržištu regiona i Evropske unije.

V OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. propisuju se predmet i sadržina zakona.

Članom 2. propisuje se cilj zakona.

Članom 3. utvrđuje se primjena ovog zakona.

Članom 4. propisano je na koje predmete se ne odnosi zakon, odnosno da se ovaj zakon ne primjenjuje na predmete od dragocjenih metala koji su namijenjeni izvozu; na predmete koji su prevučeni emajlom, dragim kamenjem, biserom ili drugim nemetalnim materijalom; predmete od dragocjenih metala koji su starije proizvodnje i koji imaju naučnu, istorijsku ili kulturnu vrijednost, kao i na predmete koji su u vlasništvu pojedinca i na poluproizvode od dragocjenih metala za predmete za stomatološku protetiku i predmete koji se koriste u medicini, veterinarstvu i industriji. S obzirom na to da je na tržištu sve više prisutna pojava investicionog zlata, koje je po prirodi specifična vrsta štednje, odnosno novca, Prijedlogom zakona je jasno isključena primjena ovog zakona na investiciono zlato i da je ono definisano zakonom kojim se uređuje porez na dodatu vrijednost. Takođe, isključena je primjena ovog zakona i na investiciono srebro, platinu i paladijum.

Članom 5. propisuje se značenje ključnih pojmova za potrebe ovog zakona. Neki pojmovi su preciznije definisani, a gramatički izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanja muškog ili ženskog roda podrazumijevaju oba pola.

Članom 6. definisani su subjekti nadležni za oblast predmeta od dragocjenih metala.

Članom 7. definisani su poslovi koje u oblasti predmeta od dragocjenih metala obavlja Zavod.

Članom 8. propisani su uslovi za stavljanje na tržište predmeta od dragocjenih metala.

Članom 9. propisuje se da proizvedeni predmeti stavljeni na tržište Republike Srpske moraju ispunjavati uslove propisane ovim zakonom, da moraju biti označeni znakom proizvođača, oznakom finoće i žigosani republičkim žigom.

Članom 10. propisuju se uslovi koje moraju ispunjavati uvezeni predmeti i da je zabranjeno obilježavati ih odobrenim znakom proizvođača iz Republike Srpske.

Članom 11. propisuje se način držanja i označavanje predmeta od dragocjenih metala i predmeta izrađenih od drugih metala u prodajnom prostoru.

Članom 12. propisuje se obaveza da pravna lica ili preduzetnici (trgovci) u prodajnom prostoru na vidnom mjestu istaknu sliku republičkih žigova, a na zahtjev zainteresovanog lica, kupca omogućuje korištenje lupe pomoću koje mogu jasno vidjeti i raspoznati oznake i žigove na predmetima od dragocjenih metala propisane ovim zakonom, kao i obavještenja o tome koji predmeti od dragocjenih metala ne podliježu obavezi žigosanja, odnosno koji ne podliježu obavezi označavanja i žigosanja. Proizvođači, odnosno uvoznici, pored navedenog, imaju i obavezu da u prodajnom prostoru na vidnom mjestu istaknu rješenje o znaku proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala. Trgovci koji obavljaju djelatnost prometa predmeta od dragocjenih metala, a koji nisu proizvođači, odnosno uvoznici, ne smiju vršiti otkup upotrebljivanih predmeta od dragocjenih metala i ne smiju se baviti popravkom i prepravkom predmeta od dragocjenih metala.

Članom 13. definisano je da predmeti od dragocjenih metala koji se stavljaju na tržište moraju ispunjavati zahtjeve u pogledu propisanih stepena finoće. Za predmete od zlata (zlatnici, spomen-plakete i sl.) propisano je da mogu imati finoću 900 hiljaditih dijelova izuzetno od propisanih stepena finoće, a za predmete stepen finoće 999 hiljaditih dijelova.

Članom 14. propisano je da se predmeti koji su izrađeni od legure dragocenog metala čija je finoća niža od najmanjeg propisanog stepena finoće ne smatraju predmetima od dragocenog metala u smislu ovog zakona.

Članom 15. propisano je da predmeti koji imaju finoću veću od finoće propisane za određeni stepen, a manju od narednog višeg stepena, smatraju se predmetima koji imaju finoću tog nižeg stepena, bez negativnih odstupanja.

Članom 16. navedeno je da pored zahtjeva za stepen finoće, predmeti moraju ispunjavati i zahtjeve koji se odnose na stepen finoće sredstava za lemljenje, prevlaku od drugog dragocenog metala, zahtjeve za dijelove od nedragocjenih metala kao i druge zahtjeve u pogledu njihove izrade. Direktor Zavoda, uz saglasnost ministra, posebnim propisom bliže propisuje te zahtjeve.

Članom 17. propisuju se zahtjevi za predmete prevučene drugim dragocjenim metalom.

Članom 18. propisuju se zahtjevi za mješovite predmete od dragocjenih metala u pogledu izrade koje moraju ispunjavati.

Članom 19. definisan je način označavanja predmeta koji se sastoje od dijelova dragocjenih metala i od dijelova drugih materijala.

Članom 20. propisano je da proizvođač obavezno označava predmet koji je izradio svojim znakom proizvođača i oznakom finoće koja odgovara jednom od stepena finoće propisanih u članu 13. ovog zakona, a uvoznik obavezno označava uvezeni predmet znakom uvoznika i oznakom stepena finoće, ukoliko uvezeni predmet nema oznaku finoće. Takođe, predmet iz uvoza koji posjeduje žig priznat u Republici Srpskoj na osnovu međunarodnog ili bilateralnog sporazuma, čiji je potpisnik Republika Srpska, odnosno BiH, ili žig priznat u skladu sa ovim zakonom, ne označava se znakom uvoznika, kao ni oznakom finoće. Takođe, direktor Zavoda uz saglasnost ministra propisuje oblike, dimenzije i sadržaj oznake finoće, znaka proizvođača i znaka uvoznika predmeta od dragocjenih metala i način na koji se predmeti označavaju znakom finoće i znakom proizvođača, odnosno uvoznika.

Članom 21. propisuju se uslovi koje mora ispunjavati privredni subjekt koji namjerava da obavlja poslove proizvodnje, odnosno uvoza predmeta od dragocjenih metala i da podnosi zahtjev za dodjeljivanje znaka proizvođača, odnosno uvoznika Zavodu, a da se uz zahtjev prilažu dokazi, odnosno propisana dokumentacija. Takođe, ovim članom je definisano i da direktor Zavoda, uz saglasnost ministra, propisuje uslove, postupak i način dodjele znaka proizvođača, odnosno uvoznika, kao i druga pitanja u vezi sa radom proizvođača, odnosno uvoznika.

Članom 22. propisano je da se znak proizvođača, odnosno uvoznika određuje rješenjem, koje na zahtjev proizvođača, odnosno uvoznika donosi direktor Zavoda. Propisani rok važenja tog rješenja je pet godina i definisan je i rok podnošenja zahtjeva za obnavljanje rješenja prije isteka perioda za koji je rješenje izdato, a da podnosilac zahtjeva obavezno navodi da li zadržava prehodno dodijeljeni znak proizvođača, odnosno uvoznika. Ukoliko zahtjev za obnavljanje rješenja nije podnesen, ranije dodijeljeni znak proizvođača, odnosno uvoznika nije dozvoljeno upotrebljavati. Ovim članom definisano je i da Zavod vodi registar o proizvođačima, odnosno uvoznicima predmeta od dragocjenih metala, odnosno registar dodijeljenih znakova proizvođača, odnosno uvoznika.

Članom 23. propisani su slučajevi u kojima Zavod može rješenjem ukinuti rješenje o znaku proizvođača, odnosno uvoznika, da je rješenje konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor. Znak proizvođača, odnosno uvoznika za koji je ukinuto rješenje ne može se upotrebljavati, a proizvođač, odnosno uvoznik je dužan znak proizvođača, odnosno uvoznika dostaviti Zavodu radi uništenja. Takođe, propisano je da se i ovo rješenje objavljuje na internet stranici Zavoda.

Članom 24. propisana je obaveza proizvođača, odnosno uvoznika da obavijesti Zavod o svim promjenama u vezi sa poslovanjem, sjedištem ili promjenom ispunjenosti uslova, kao i o obustavi poslovanja, i to u roku od 15 dana od dana nastanka promjene ili obustave poslovanja. U slučaju da su nastale promjene u skladu sa propisanim uslovima za obavljanje poslova proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala, direktor Zavoda donosi rješenje o izmjeni ili dopuni rješenja proizvođača, odnosno uvoznika. Ovo rješenje je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor, te se objavljuju na internet stranici Zavoda.

Članom 25. definisano je da je proizvođač, odnosno uvoznik obavezan da nakon dobijanja rješenja izradi žig proizvođača, odnosno žig uvoznika i da matricu znaka i znak proizvođača, odnosno uvoznika, dostavi Zavodu radi uzimanja otiska, a da se matrice znaka i otisak žiga čuvaju u Zavodu.

Članom 26. propisano je da ispitivanjem, a zatim i žigosanjem predmeta od dragocjenih metala republičkim žigom, utvrđuje i garantuje stepen finoće i oznake na njemu. Takođe, propisano je da ispitivanje i žigosanje predmeta obavlja Zavod u službenim prostorijama Zavoda, na zahtjev proizvođača, odnosno uvoznika, a da se predmeti mogu ispitivati i žigosati i u poslovnim prostorijama proizvođača, odnosno uvoznika, ako ispunjavaju uslove za to.

Članom 27. propisano je da proizvođač, odnosno uvoznik može podnijeti zahtjev za utvrđivanje ispunjenosti uslova da se u njegovim radnim prostorijama obavlja ispitivanje i žigosanje predmeta od dragocjenih metala, nakon čega im se dodjeljuje rješenje na period od pet godina. Takođe, propisan je rok podnošenja zahtjeva za obnavljanje rješenja prije isteka perioda za koji je je rješenje izdato i da Zavod vodi registar o proizvođačima, odnosno uvoznicima koji posjeduju rješenje o ispitivanju i žigosanju predmeta u njihovim radnim prostorijama, a koje se objavljuje na internet stranici Zavoda. Propisano je da je proizvođač, odnosno uvoznik, obavezan da bez naknade stavi na raspolaganje Zavodu potrebno osoblje, opremu i materijal, te da direktor Zavoda, uz saglasnost ministra, propisuje uslove koje moraju ispunjavati radne prostorije i oprema za ispitivanje i žigosanje predmeta od

dragocjenih metala u radnim prostorijama proizvođača, odnosno uvoznika, kao i način dodjele rješenja.

Članom 28. propisano je da direktor Zavoda donosi rješenje o ukidanju rješenja da se ispitivanje i žigosanje predmeta od dragocjenih metala može obavljati u radnim prostorijama proizvođača, odnosno uvoznika, a propisani su slučajevi u kojima Zavod može rješenjem ukinuti navedeno rješenje i da je to rješenje konačno, te da se protiv njega može pokrenuti upravni spor i da se objavljuje na internet stranici Zavoda.

Članom 29. propisana je obaveza proizvođača, odnosno uvoznika koji posjeduje rješenje da se ispitivanje i žigosanje predmeta od dragocjenih metala može obavljati u radnim prostorijama da obavijesti Zavod o svim promjenama u vezi sa poslovanjem, sjedištem ili promjenom ispunjenosti uslova, kao i o obustavi poslovanja, u roku od 15 dana od dana nastanka promjene ili obustave poslovanja, a da direktor Zavoda donosi rješenje o izmjeni ili dopuni rješenja o ispitivanju i žigosanju, koje je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor. I ovo rješenje se objavljuje na internet stranici Zavoda.

Članom 30. propisano je da proizvođač, odnosno uvoznik, uz predmete dostavlja popunjen zahtjev, a da dostavljeni predmeti od dragocjenih metala su obavezno označeni pripadajućom oznakom finoće i dodijeljenim znakom proizvođača, odnosno uvoznika. Definirano je šta sadrži zahtjev za ispitivanje i žigosanje i da uvoznik uz zahtjev obavezno dostavlja i carinsku deklaraciju koja se odnosi na dostavljene predmete u carinskom postupku puštanja robe na slobodno tržište. Takođe, propisano je ko snosi troškove predmetnog ispitivanja i žigosanja.

Članom 31. propisuje se da postupak ispitivanja predmeta od dragocjenih metala Zavod obavlja propisanim metodama i da se o tome izdaje i izvještaj o ispitivanju. Takođe, propisana je i mogućnost ispitivanja u ispitnim laboratorijama nekih od institucija nadležnih za dragocene metale, te da nakon obavljenog ispitivanja predmeta od dragocjenih metala koji bi se žigosanjem mogao oštetiti ili na koji je iz tehničkih razloga teško utisnuti republički žig, Zavod na poseban zahtjev proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala, umjesto žigosanja izdaje uvjerenje o usaglašenosti predmeta od dragocjenih metala. Propisuje se i da direktor Zavoda uz saglasnost ministra propisuje način ispitivanja i žigosanja predmeta, dragocjenih metala i njihovih legura, uslove i opremu za ispitivanje i žigosanje predmeta, metode ispitivanja, vrste predmeta koji se žigošu i mjesta na koja se utiskuje republički žig, obrazac zahtjeva i izvještaja o ispitivanju, kao i druga pitanja u vezi sa ispitivanjem i žigosanjem predmeta od dragocjenih metala.

Članom 32. propisano je da kada Zavod ispitivanjem utvrdi da predmet ispunjava propisane zahtjeve obavlja žigosanje tog predmeta, a ako ne ispunjava propisane zahtjeve, neće se izvršiti žigosanje. Kada Zavod ne može sa sigurnošću da utvrdi da li predmet ispunjava propisane zahtjeve, ispitaće taj predmet na način koji može zahtijevati njegovo oštećenje, odnosno uništenje uz saglasnost podnosioca zahtjeva. Ukoliko podnosilac zahtjeva ne da saglasnost da se predmet ispita na način koji može dovesti do oštećenja, odnosno do uništenja tog predmeta, smatraće se da je odustao od žigosanja. Takođe, ovim članom propisano je i ko snosi troškove ispitivanja, da Zavod vodi registar o količinama žigosanih predmeta i predmeta koji ne zadovoljavaju propisane zahtjeve, te da direktor Zavoda uz saglasnost ministra propisuje vrste, izgled, oblike, sadržaj i dimenzije republičkih žigova, te izgled i sadržaj sertifikata o žigosanju.

Članom 33. propisano je na koje se predmete od dragocjenih metala ne odnosi obaveza žigosanja.

Članom 34. propisano je da se vanredno ispitivanje predmeta od dragocjenih metala, legura i poluproizvoda može obavljati i na zahtjev proizvođača, odnosno uvoznika, privrednih subjekata ili fizičkih lica, gdje se može izvršiti ispitivanje, te ko snosi troškove ispitivanja.

Članom 35. propisano je da se žigosanom predmetu ne smiju dodavati dijelovi od dragocjenih metala ili drugih metala, kao i drugi materijali koji se ne mogu raspoznati i da je zabranjeno prenošenje utisnutog žiga na drugi predmet. Takođe, propisano je da ukoliko se žigosani predmet od dragocjenog metala izmijeni ili preradi tako da mu se promijeni stepen finoće, mora se ponovo podnijeti na ispitivanje i žigosanje.

Članom 36. propisano je da proizvođači, odnosno uvoznici predmeta sa područja Federacije BiH mogu Zavodu podnijeti zahtjev za ispitivanje i žigosanje predmeta od dragocjenih metala, koji na sebi imaju stepen finoće i znak dobavljača, odnosno uvoznika registrovanog u Federaciji BiH. Propisano je da Zavod i nadležna institucija za oblast od dragocjenih metala u Federaciji BiH mogu zaključiti sporazum o međusobnom priznavanju oznaka i žigova.

Članom 37. propisuje se ispitivanje predmeta od dragocjenih metala na zahtjev drugih organa uprave, sudova ili tužilaštava u okviru ekspertize i da se o tome izdaje izvještaj o ispitivanju. Takođe, propisano je ko sprovodi ekspertizu i gdje se obavlja ekspertiza.

Članom 38. uređuje se pitanje priznavanja inostranih žigova i oznaka u skladu sa međunarodnim ili bilateralnim sporazumima čiji je potpisnik Republika Srpska, odnosno BiH, te da direktor Zavoda može priznati važenje inostranih žigova na predmetima koji obezbjeđuju ispunjenost zahtjeva koji su u Republici Srpskoj propisani za te predmete, a da troškove snosi podnosilac zahtjeva. Propisano je i da direktor Zavoda, uz saglasnost ministra, bliže propisuje način priznavanja inostranih žigova.

Članom 39. propisano je da otkup upotrijebljenih predmeta ili njihovih dijelova vrši isključivo registrovani proizvođač, odnosno uvoznik predmeta od dragocjenih metala. Proizvođač, odnosno uvoznik je dužan prilikom otkupa predmeta ili njegovih dijelova da izda otkupni list, definisano je koje podatke mora da sadrži otkupni list, a primjerci izdatih otkupnih listova o otkupu predmeta od dragocjenih metala i njihovih dijelova moraju se čuvati u skladu sa propisima o računovodstvu. Takođe, proizvođači, odnosno uvoznici koji vrše otkup predmeta od dragocjenih metala dužni su prije početka otkupa da se upišu u registar otkupljivača, koji vodi Zavod. Propisan je uslov za brisanje otkupljivača iz registra otkupljivača, kao i uslovi označavanja mjesta otkupa i dostupnosti kopije potvrde o upisu u registar otkupljivača.

Članom 40. propisuju se naknade za sprovođenje ispitivanja i žigosanja predmeta od dragocjenih metala, vršenje hemijskih analiza, utvrđivanje ispunjenosti uslova za donošenje rješenja o znaku proizvođača, odnosno uvoznika, utvrđivanje ispunjenosti uslova za donošenje rješenja o ispitivanju i žigosanju predmeta od dragocjenih metala u poslovnim prostorijama proizvođača, odnosno uvoznika, kao i za druge poslove u vezi sa ispitivanjem i žigosanjem predmeta.

Članom 41. propisuje se da troškove naknada snose podnosioci zahtjeva, odnosno proizvođači, uvoznici i drugi subjekti koji su podnijeli zahtjev Zavodu i da Vlada Republike Srpske donosi uredbu kojom se propisuju visina i način plaćanja naknada za poslove u oblasti dragocjenih metala.

Član 42. propisuje da upravni nadzor nad primjenom zakona i drugih propisa u oblasti predmeta od dragocjenih metala vrše Ministarstvo privrede i preduzetništva i Zavod, a nadzor nad predmetima od dragocjenih metala obavlja Zavod i Republička uprava za inspekcijske poslove.

Članom 43. propisuje se da Zavod vrši nadzor nad predmetima koji su stavljeni na tržište, propisanim uslovima kod proizvođača, odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala kojima je izdato rješenje o znaku proizvođača, odnosno uvoznika i propisanim uslovima u poslovnim prostorijama kod proizvođača ili uvoznika predmeta od dragocjenih metala kojima je izdato rješenje o ispitivanju i žigosanju predmeta od dragocjenih metala u njegovim radnim prostorijama, zatim ispunjavanjem uslova u prodajnim prostorijama

proizvođača, odnosno uvoznika i trgovca propisanim uslovima kod otkupa upotrijebljenih predmeta od dragocjenih metala. Takođe, propisano je da i tržišna inspekcija vrši nadzor nad prometom predmeta od dragocjenih metala i otkupom upotrijebljenih predmeta od dragocjenih metala, u skladu sa ovim zakonom, kao i propisima kojima se uređuju trgovina i tržišni nadzor.

Članom 44. propisano je da Zavod vrši nadzor preko lica ovlašćenih za vršenje nadzora kojima se izdaje službena legitimacija, da subjekt nadzora mora da dozvoli i omogući nesmeteno vršenje nadzora i da direktor Zavoda, uz saglasnost ministra, propisuje postupanje i način vršenja nadzora, zatim sadržaj i oblik službene legitimacije, način izdavanja, upotrebe i vođenja evidencije izdatih službenih legitimacija lica ovlašćenih za vršenje nadzora.

Članom 45. definisani su prava i dužnosti ovlašćenog lica za vršenje nadzora kod proizvođača, odnosno uvoznika koji proizvodi predmete, odnosno uvozi, te kod proizvođača, odnosno uvoznika, kod kojih Zavod obavlja ispitivanje i žigosanje predmeta od dragocjenih metala i kod otkupljivača i trgovaca.

Članom 46. propisane su obaveze i ovlašćenja Zavoda kada se utvrde prekršaji definisani ovim zakonom.

Član 47. definiše otklanjanje nepravilnosti i nedostataka u datim rokovima, ako nisu ispunjeni propisani uslovi u pogledu opreme i radnih prostorija pri vršenju nadzora kod proizvođača, odnosno uvoznika koji proizvode, odnosno uvoze predmete od dragocjenih metala ili da se u njihovim radnim prostorijama obavlja ispitivanje i žigosanje predmeta. Propisano je da ako se utvrđeni nedostaci ne otklone u datom roku, donosi se rješenje o ukidanju, koje je konačno i protiv kojeg se može pokrenuti upravni spor.

Članom 48. propisani su uslovi pod kojim se predmeti od dragocjenih metala povlače sa tržišta kada ne ispunjavaju propisane zahtjeve i postupanje proizvođača, odnosno uvoznika ili trgovca u tom slučaju. Propisano je da ako se nedostaci ne otklone u datom roku Zavod donosi rješenje o zabrani stavljanja predmeta na tržište, koje je konačno i protiv kojeg se može pokrenuti upravni spor.

Članom 49. propisano je da ukoliko ovlašćeno lice za vršenje nadzora u toku vršenja nadzora ne može sa sigurnošću utvrditi da li predmet od dragocjenih metala ispunjava propisane zahtjeve, nalaže proizvođaču, uvozniku ili drugom privrednom subjektu da predmet dostavi Zavodu na ispitivanje, a ako se utvrdi da predmet nema ni najniži propisani stepen finoće, odnosno ima više od 200 hiljaditih dijelova dragocjenog metala u leguri, na propisan način se učini nepodobnim za stavljanje na tržište i vraća se vlasniku. Takođe, propisano je i ko snosi troškove ispitivanja predmeta.

Članom 50. propisano je da nadzor nad predmetima od dragocjenih metala obavlja i tržišna inspekcija i ako utvrdi da predmeti koji su na tržištu nisu označeni prema ovom zakonu, donosi rješenje o zabrani stavljanja na tržište tih predmeta, a ti predmeti se ne smiju staviti na tržište prije ponovnog žigosanja, povlače se sa tržišta u skladu sa ovim zakonom.

Članom 51. propisuju se kaznene odredbe kojim su predviđene novčane kazne za teže prekršaje u skladu sa zakonom o prekršajima.

Članom 52. propisuju se kaznene odredbe kojim su predviđene novčane kazne za lakše prekršaje u skladu sa zakonom o prekršajima.

Članom 53. definisano je da sva rješenja i drugi dokumenti doneseni do dana stupanja ovog zakona ostaju na snazi do isteka roka.

Članom 54. definisano je da se svi ranije započeti postupci završavaju prema odredbama ranije važećeg zakona.

Članom 55. propisan je rok za donošenje podzakonskih akata za sprovođenje ovog zakona, kao i da će se do donošenja tih akata primjenjivati podzakonski akti koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Članom 56. propisano je da danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o kontroli predmeta od dragocjenih metala („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 13/02 i 100/11)

Članom 57. propisano je stupanje na snagu ovog zakona.

VI RAZLIKE PRIJEDLOGA U ODNOSU NA NACRT ZAKONA

Na Trinaestoj redovnoj sjednici Narodne skupštine Republike Srpske, održanoj 24. 25. i 26. marta 2025. godine, usvojen je Nacrt zakona o predmetima od dragocjenih metala u Republici Srpskoj. Poslanici su izrazili podršku predloženom tekstu Nacrta zakona i tokom rasprave nije bilo primjedaba, niti sugestija s ciljem izmjene teksta Nacrta zakona.

Prijedlog zakona o predmetima od dragocjenih metala u Republici Srpskoj nema razlika u odnosu na Nacrt zakona i istovjetan je usvojenom Nacrtu zakona.

VII PROCJENA UTICAJA ZAKONA, DRUGIH PROPISA I OPŠTIH AKATA NA UVOĐENJU NOVIH, IZMJENU ILI UKIDANJE POSTOJEĆIH FORMALNOSTI KOJE OPTEREĆUJU PRIVREDNO POSLOVANJE

Ministarstvo privrede i preduzetništva, kao obrađivač Prijedloga zakona o predmetima od dragocjenih metala u Republici Srpskoj, u postupku izrade Prijedloga ovog zakona popunjavanjem Obrasca 1. procjene uticaja nacrta/prijedloga zakona sprovedo je sljedeće metodološke korake procjene uticaja propisa:

Prijedlog zakona predviđen je Programom rada Vlade i Narodne skupštine Republike Srpske za 2025. godinu. Prijedlog zakona usaglašen je sa Ciljevima održivog razvoja Agende UN 2030, tačnije sa osmim ciljem – „Dostojanstven rad i ekonomski rast“ te podciljem 8.3.

Oblast predmeta od dragocjenih metala uređena je Zakonom o kontroli predmeta od dragocjenih metala u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 13/02 i 100/11) i podzakonskim aktima koji su doneseni na osnovu važećeg zakona, te je neophodno usklađivanje ove oblasti sa pravnim sistemom Republike Srpske (Zakonom o republičkoj upravi, Zakonom o samostalnim preduzetnicima, Zakonom o inspekcijama Republike Srpske i Zakonom o prekršajima Republike Srpske). Prijedlogom zakona uređuje se predmetna oblast na način koji će omogućiti praćenje razvoja na međunarodnom planu i preuzimanje novih rješenja, kao i uspostavljanje transparentnog i nepristrasnog načina obavljanja poslova u oblasti predmeta od dragocjenih metala u Republici Srpskoj, uz obezbjeđenje zaštite potrošača i nelegalne trgovine. Prijedlogom zakona se prvi put precizira da obavezi ispitivanja, žigosanja i označavanja ne podliježu predmeti od dragocjenih metala određene mase. Takođe, Prijedlogom zakona se jasno propisuje da „investiciono zlato“ nije predmet ovog zakonskog rješenja čime se rješavaju nedoumice u vezi sa tumačenjem istog u važećem zakonu. Pored navedenog, Prijedlogom zakona drugačije je definisan i djelokrug rada Republičkog zavoda za standardizaciju i metrologiju (u daljem tekstu: Zavod) u određenim segmentima iz oblasti dragocjenih metala, kao i savremeni tehnički zahtjevi u pogledu stepena finoće, zatim označavanje i žigosanje, otkup upotrebljivanih predmeta, naknada za troškove, uslovi za stavljanje predmeta na tržište i prodajni prostor za predmete od dragocjenih metala, inspeksijski nadzor i upravne mjere, te kaznene odredbe. Da bi se spriječilo da se otkupom upotrijebljenih predmeta bave privredni subjekti bez saglasnosti i nadzora nadležnog organa, neophodno je da se definiše da otkup mogu obavljati samo registrovani proizvođači, odnosno uvoznici predmeta od dragocjenih metala, a da će nadzor

nad njihovim radom obavljati tržišna inspekcija. U prethodnom periodu Zavod je dobijao zahtjeve za stručna ispitivanja i tumačenja u vezi sa predmetima od dragocjenih metala u postupku. Važećim zakonom nije bilo regulisano ovo pitanje, te iz tog razloga postoji potreba da se definiše postupanje Zavoda u ovim slučajevima.

Cilj donošenja zakona je razvoj i unapređenje poslovanja u oblasti dragocjenih metala, veća zaštita potrošača i kupaca predmeta od dragocjenih metala, zaštita interesa proizvođača i uvoznika i sprečavanje nelegalne trgovine.

Kod utvrđivanja opcija za postizanje ciljeva i njihove analize, utvrđeno je da se cilj može postići jedino regulatornom mjerom.

U vezi sa uticajem na javne budžete, Prijedlog zakona imaće pozitivan uticaj na prihode u budžetu Republike Srpske jer će omogućiti poslovanje većeg broja subjekata u oblasti predmeta od dragocjenih metala te veći broj donesenih rješenja kojima se omogućava njihov rad kao i uplata naknada za dobijanje tih rješenja, a time i veći broj predmeta od dragocjenih metala koji će se žigosati republičkim žigom. Prijedlogom zakona biće regulisan i otkup upotrebljivanih predmeta od dragocjenih metala, a naknada koja se uplaćuje za obavljanje tih poslova predstavlja značajan prihod Budžeta Republike Srpske. Takođe, efikasnijim inspeksijskim nadzorom može se očekivati povećanje broja ispitanih i žigosanih predmeta za što se plaća naknada koja će biti propisana uredbom Vlade Republike Srpske.

Kada je u pitanju uticaj na poslovanje, Prijedlog zakona imaće pozitivan uticaj na proizvođače i uvoznike predmeta od dragocjenih metala čemu će doprinijeti jasnije utvrđeni uslovi poslovanja, usaglašenost sa savremenim trendovima, veća zaštita od nelegalne trgovine i otkupa vrijednih proizvoda na domaćem tržištu, jasniji uslovi kontrole i nadzora, usaglašenost sa međunarodnim okvirima za ovu vrstu proizvoda i uslovima slobodnog kretanja robe. Prijedlog zakona imaće najviše uticaja na samostalne preduzetnike jer najveći broj registrovanih proizvođača čine upravo preduzetnici. Sveukupno uređenje proizvodnje i način stavljanja na tržište ove vrste proizvoda može imati pozitivan uticaj na akademska, umjetnička i industrijska istraživanja i razvoj kao i na uvođenje novih tehnologija i metoda proizvodnje.

Prijedlogom zakona propisano je uvođenje nove formalnosti: Potvrda o upisu u registar otkupljivača predmeta od dragocjenih metala u Republici Srpskoj. Svrha formalnosti je kontrolisano otkupljivanje upotrijebljenih predmeta od dragocjenih metala, što će doprinijeti suzbijanju „sive ekonomije“ i nelegalne trgovine vrijednim proizvodima. Takođe, Prijedlogom zakona propisane su izmjene u formalnostima: Rješenje o znaku proizvođača odnosno uvoznika predmeta od dragocjenih metala i Rješenje o ispunjenosti uslova da se ispitivanje i žigosanje predmeta od dragocjenih metala može obavljati u radnim prostorijama proizvođača odnosno uvoznika. Izmjene se odnose na skraćivanje perioda važenja rješenja sa 10 na 5 godina. S obzirom da Zavod nema dovoljne resurse za redovni nadzor nad radom ovih subjekata, veliki broj proizvođača i uvoznika tokom 10 godina ne prolazi redovne kontrole poslovanja, pa će Zavod tokom provjere za obnovu rješenja na svakih pet godina imati bolji uvid u njihov rad. Navedene formalnosti će biti razrađene podzakonskim aktima i pojednostavljene na sljedeći način: elektronski dostupan obrazac zahtjeva, mogućnost podnošenja zahtjeva elektronskim putem, korišćenje postojećih baza podataka, smanjena naknada troškova obnove rješenja te dostavljanje skenirane uplatnice.

U pogledu socijalnih uticaja, može se očekivati povećanje broja zaposlenih jer se Prijedlogom zakona stvaraju bolji uslovi za ulazak novih privrednih subjekata na tržište. Omogućava se i specifično usavršavanje za rad u oblasti izrade predmeta od dragocjenih metala (specifično zanatstvo). Novo zakonsko rješenje nema direktnog uticaja na javno zdravlje. Međutim, kontrolom hemijskog sastava predmeta od dragocjenih metala, koji se koriste kao nakit koji je u direktnom kontaktu s kožom i kontrolom trgovine ovim predmetima na domaćem tržištu, doprinosi se zaštiti zdravlja potrošača.

U vezi sa uticajem na životnu sredinu, Prijedlog zakona nema direktnih uticaja.

U pogledu procesa konsultacija, Prijedlog zakona izrađen je u saradnji sa organizacionim cjelinama Zavoda i hemijskom laboratorijom „Orao“ a. d. Bijeljina. Tekst Prijedloga zakona dostavljen je na mišljenje nadležnim republičkim organima uprave i svim registrovanim proizvođačima i uvozniciima predmeta od dragocjenih metala. Radna verzija teksta Prijedloga zakona bila je objavljena na internet stranici Zavoda.

Kada je u pitanju praćenje sprovođenja propisa, za primjenu zakona odgovorni su Ministarstvo privrede i preduzetništva i Zavod. Zavod izdaje rješenja i vodi evidenciju privrednih subjekata koji posjeduju znak proizvođača, odnosno znak uvoznika predmeta od dragocjenih metala. Takođe, Zavod ima podatke o proizvođačima ili uvozniciima koji ispunjavaju propisane uslove da se u njihovim radnim prostorijama može sprovesti ispitivanje i žigosanje. Zavod vodi evidenciju o broju žigosanih predmeta i obavlja nadzor nad predmetima na tržištu. Efekti primjene zakona vrednovaće se na osnovu broja pristiglih zahtjeva i broja rješenja o znaku proizvođača odnosno znaku uvoznika, broja zahtjeva za ispitivanje i žigosanje predmeta, te broja obavljenih nadzora.

Ministarstvo privrede i preduzetništva je, prilikom sprovođenja procjene uticaja propisa, postupilo u skladu sa Odlukom o procjeni uticaja propisa („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 08/23).

VIII UČEŠĆE JAVNOSTI I KONSULTACIJE U IZRADI ZAKONA

U skladu sa članom 36. stav 1. tačka 9) Poslovnika o radu Vlade Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 123/18) i Smjernicama za konsultacije u izradi propisa i drugih opštih akata („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 86/22), obrađivač je utvrdio da je ovaj zakon od interesa za javnost, te je tekst Prijedloga zakona objavljen na internet stranici Republičkog zavoda za standardizaciju i metrologiju, sa rokom od 15 dana radi dostavljanja primjedaba i sugestija.

IX FINANSIJSKA SREDSTVA I EKONOMSKA OPRAVDANOST DONOŠENJA ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva iz budžeta Republike Srpske.